

TEMA 1

1. LA TUTELA JURISDICCIONAL DEL DRET PRIVAT

2. EL DRET A LA TUTELA JUDICIAL EFECTIVA

3. EL PRINCIPI DE LEGALITAT PROCESSAL

4. MODALITATS DE TUTELA JURISDICCIONAL

1. LA TUTELA DECLARATIVA

1.1. LA TUTELA DECLARATIVA DE CONDEMNA

1.2. LA TUTELA MERAMENT DECLARATIVA

1.3. LA TUTELA DECLARATIVA CONSTITUTIVA

2. LA TUTELA EXECUTIVA

3. LA TUTELA CAUTELAR

1. LA TUTELA JURISDICCIONAL DEL DRET PRIVAT

A. PROCÉS CIVIL COM UN PROCÉS DISPOSITIU

RG: la tutela del dret privat no és imperativa ni preceptiva, sinó que l'inici d'aquesta tutela depèn de la voluntat dels particulars afectats.

Caràcter dispositiu del PC: continuïtat en el pla processal de la llibertat d'exercici i de disposició del dret material respecte als drets i interessos privats.

Excepcions: processos civils no dispositius. S'inicien per persones diferents al particular afectat –p. ex., el MF.

B. MANERES DE RESOLDRE UN CONFLICTE DE DRET PRIVAT ENTRE PARTICULARS

1. RENUNCIAR

2. REALITZAR UNA TRANSACCIÓ

En principi per a assolir una solució. **TRES SISTEMES:**

1. Negociar directament.
2. Sol·licitar la intervenció d'un tercer que col·labora per a resoldre la controvèrsia.
3. Encarregar la solució a un tercer motiu pel qual queden obligades a acceptar la decisió que aquest adopte.

1. LA TUTELA JURISDICCIONAL DEL DRET PRIVAT

EN COMÚ aquests tres sistemes: **NECESSITAT DEL CONCURS DE VOLUNTATS** de totes les parts.

→ En defecte d'acord, ÚNICAMENT podrà solucionar-se **per part dels TRIBUNALS** que **exerceixen la potestat jurisdiccional**.

La resolució del conflicte de dret privat per part dels tribunals es caracteritza pel fet que:

- *En tot cas*, les parts estan sotmeses a la jurisdicció dels tribunals.
- *En tot cas*, les parts queden subjectes a la decisió que adopte el tribunal competent.

Així, l'Estat reconeix el **dret fonamental a la tutela judicial efectiva**.

NO OBSTANT AIXÒ, l'Estat fomenta:

MANERES NO JURISDICCIONALS DE SOLUCIÓ DE CONTROVÈRSIES.

Motius:

1. *Principi dispositiu.*
2. *Risc de resultat aleatori.*
3. *Cost econòmic i social del procés.*

2. EL DRET A LA TUTELA JUDICIAL EFECTIVA

A. DRET FONAMENTAL, art. 24.1 CE.

B. CONTINGUT ESSENCIAL DEL DRET A LA TUTELA JUDICIAL EFECTIVA.

Implica:

1. Dret a **accedir als tribunals** i dret a **tutela sense indefensió**.

2. Dret a obtenir un **pronunciament sobre el fons** dictat pels tribunals. Sempre **condicionat** a respectar els pressupostos i requisits processals.

3. Dret a que la fallada de la sentència es complisca. L'**execució** pot ser:

- Específica, identitat total.
- Genèrica, substitució per l'equivalent pecuniari. [TC "no lesiona el dret a la tutela judicial efectiva"].

4. Dret a la **tutela cautelar**.

3. EL PRINCIPI DE LEGALITAT PROCESSAL

A. CONCEPTE

TC: “Les **parts** –per a sol·licitar la tutela judicial–
i els **òrgans jurisdiccionals** –per a emetre un pronunciament–,
han d’actuar **amb SUBJECCIÓ A LA LLEI**”.

B. LLEI QUE HA DE SEGUIR-SE PER A SOL·LICITAR I IMPARTIR TUTELA JUDICIAL

La LLEI ORDINÀRIA –en concret per als litigis que tenen per objecte el dret privat **LA LLEI PROCESSAL CIVIL**.

Art. 1r LEC: “en els processos civils, els tribunals i aquells que acudisquen i intervinguen davant dels tribunals
hauran d’actuar d’acord amb el que es disposa en aquesta Llei”.

Fa referència a:

- (1) l’ordenació legal dels **actes processals**,
- (2) el compliment dels **requisits** que la llei exigeix.

Art. 5.1: concreta les **modalitats de tutela en matèria civil** que poden pretendre’s davant dels tribunals espanyols.

Aquestes modalitats **han de regular-se mitjançant textos amb rang de llei**.

4. MODALITATS DE TUTELA JURISDICCIONAL

La tutela jurisdiccional pot ser: declarativa, executiva o cautelar.

1. LA TUTELA DECLARATIVA (temes 4 a 28)

RG: amb caràcter previ al procés d'execució es porta a terme un procés de declaració.

Procés de declaració: les parts formulen al·legacions i proposen i practiquen la prova;

FINALITAT: proporcionar al tribunal elements necessaris perquè dicte sentència.

TIPUS DE TUTELA DECLARATIVA

- De condemna.
- Merament declarativa.
- Constitutiva.

Aquestes distintes MODALITATS DE TUTELA que poden OBTENIR-SE EN UN PROCÉS DE DECLARACIÓ tenen

EN COMÚ: que el jutge ha de realitzar **un judici de fet i un judici de dret**, per a concloure si la situació jurídica està emparada pel Dret.

DIFERÈNCIES: (1) **els efectes jurídics de la sentència** que concedeix la tutela,

(2) **els pressupostos que han de concórrer** perquè siga concedida la tutela.

4. MODALITATS DE TUTELA JURISDICCIONAL

1.1. TUTELA DECLARATIVA DE CONDEMNNA

És la “condemna a una determinada prestació”.

Característica **MÉS IMPORTANT**: la sentència que concedeix aquesta tutela és TÍTOL EXECUTIU, té EFICÀCIA EXECUTIVA [sobre la base d'aquesta es podrà accedir al procés d'execució per al compliment de la prestació].

No tenen EFICÀCIA EXECUTIVA les sentències merament declaratives ni les constitutives.

CLASSES DE CONDEMNNA:

1. ORDINÀRIA, prestació exigible en el moment de la sentència.

2. PRESTACIÓ FUTURA, prestació no exigible o no n'ha tingut lloc el venciment, en el moment de la sentència [sí necessàriament abans d'iniciar-se'n l'execució].

EN QUALSEVOL CAS, la prestació a la qual es té dret pot consistir en:

- *entregar diners o coses,*
- *fer un acte,*
- *no portar a terme una determinada conducta.*

El seu origen pot tenir causes jurídiques molt diverses.

1.2. TUTELA MERAMENT DECLARATIVA

Reconeix “l’existència de drets i de situacions jurídiques”.

Característica **MÉS IMPORTANT**, per a futurs processos allò resolt en la sentència:

– produeix EFECTE DE COSA JUTJADA

– és vinculant per a aquells que n’han sigut part [aporta seguretat jurídica].

Pot concedir-se:

- en sentit positiu
- en sentit negatiu

[però l’acció declarativa negativa es preveu expressament per a supòsits específics].

La PRESSUPOSICIÓ NECESSÀRIA perquè siga concedida és l’existència d’un INTERÉS ESPECÍFIC o UNA NECESSITAT DE TUTELA JUDICIAL

[examina si concorre en el supòsit concret el tribunal competent per a resoldre].

4. MODALITATS DE TUTELA JURISDICCIONAL

1.3. LA TUTELA DECLARATIVA CONSTITUTIVA

Mitjançant la qual “es creen, modifiquen o extingeixen drets i unes altres situacions jurídiques”.

Característica **MÉS IMPORTANT**, la sentència **produeix** el CANVI EN LES RELACIONS JURÍDIQUES EXISTENTS [si fóra necessari, el canvi es farà constar en el registre públic corresponent].

CLASSES DE TUTELA CONSTITUTIVA, **dues classificacions**:

1. Primera classificació:

- * constitutiva NECESSÀRIA: malgrat l’acord de TOTS els afectats, és NECESSÀRIA la sentència del tribunal per al canvi jurídic.
- * constitutiva ORDINÀRIA: l’acord de TOTS els afectats pot modificar per si mateix la situació jurídica. Però si no concorren totes les voluntats, és NECESSÀRIA la sentència del tribunal per al canvi jurídic.

2. Segona classificació:

- * PRÒPIAMENT constitutiva: crea una situació o un estat jurídic que no existia abans de la sentència.
- * Constitutiva MODIFICATIVA: estableix un nou estat jurídic i el tribunal mateix determina per al cas concret quin n’ha de ser el contingut [no és limita a la seua configuració legal].
- * Constitutiva EXTINTIVA: posa fi a una situació jurídica ja existent.

2. LA TUTELA EXECUTIVA (temes 29 a 35)

El tribunal exerceix la seua potestat per a produir un CANVI FÍSIC en la realitat exterior.

El PROPÒSIT és ADAPTAR la realitat al que disposa un TÍTOL EXECUTIU.

TÍTOL EXECUTIU, generalment se sol·licita el procés d'execució amb una sentència de condemna incomplida pel condemnat.

Però són molt diversos els títols executius, pot tractar-se de documents diferents de la sentència de condemna.

La LLEI determina els aspectes que cal tenir en compte respecte a la tutela executiva:

- 1) Quins són els títols executius.
- 2) Causes d'oposició a l'execució.
- 3) Mitjans que pot emprar el tribunal per a l'execució.

3. LA TUTELA CAUTELAR (temes 36 i 37)

La realització del procés exigeix temps.

Aquesta demora pot tenir conseqüències negatives per al demandant

[el mandat pot portar a terme actes que afecten l'efectivitat de la sentència].

La tutela cautelar ajuda a contrarestar el perill derivat de la demora del procés,

garanteix l'EFECTIVITAT DE LA SENTÈNCIA i incideix de manera adequada i suficient en l'esfera jurídica del mandat.

La LLEI determina els aspectes que cal tenir en compte respecte a la tutela cautelar:

- 1) Procediment per a la seua concessió.
- 2) Pressupostos per a acordar una mesura cautelar.
- 3) Contingut i efectes de les mesures cautelars.

TEMA 2

1. LA SOLUCIÓ NO JURISDICCIONAL DELS LITIGIS DE DRET PRIVAT

2. LA CONCILIACIÓ

3. LA RECLAMACIÓ ADMINISTRATIVA PRÈVIA

4. LA MEDIACIÓ

5. L'ARBITRATGE

1. LA SOLUCIÓ NO JURISDICCIONAL DELS LITIGIS DE DRET PRIVAT - INTRODUCCIÓ

FÓRMULES PER A SOLUCIONAR ELS CONFLICTES DE DRET PRIVAT:

1. **L'AUTOTUTELA:** una de les parts imposa a l'altra la solució que estima correcta.

2. **Les fórmules AUTOCOMPOSITIVES:** ambdues parts accepten un sacrifici dels seus interessos per tal d'arribar a una solució. Poden:

2.1. Negociar les parts directament entre si.

2.2. Sol·licitar la intervenció de terceres persones. Segons com siga la intervenció del tercer, es tracta de:

Conciliació → el tercer només APROXIMA les parts. Les parts solucionen el conflicte.

Mediació → el tercer APROXIMA les parts i POT FER PROPOSTES DE SOLUCIÓ. Les parts tenen llibertat per a acceptar-les.

En cap cas el tercer imposarà la solució a les parts.

3. **Les fórmules HETEROCOMPOSITIVES:** la solució del conflicte s'imposa a les parts per un tercer. Segons qui siga el tercer, es tracta de:

Arbitratge → el tercer és l'ÀRBITRE, persona designada lliurement per les parts.

La seua decisió és obligatòria perquè les parts així ho han acordat.

Jurisdicció o procés → el tercer és el JUTGE o TRIBUNAL, un òrgan de l'Estat que reuneix determinades característiques i té en exclusiva *la potestat jurisdiccional*.

La seua decisió s'imposa a les parts tot i que la seua voluntat siga contrària.

2. LA CONCILIACIÓ

A. INTRODUCCIÓ. Fórmula autocompositiva per a la solució de conflictes, hi intervé un tercer que simplement APROXIMA les parts, perquè elles arriben a un acord.

Hi ha distints supòsits de conciliació, PERÒ la **CONCILIACIÓ JUDICIAL** és la que es desenvolupa davant del jutge o del secretari judicial.

RG: la conciliació judicial té caràcter PREPROCESSAL [abans de l'inici del procés, objectiu d'evitar que comence].

Excepció: cap acord mitjançant conciliació judicial després d'iniciat el procés, objectiu de posar-hi fi [s'hi aplicarà el règim jurídic de la transacció].

B. LA CONCILIACIÓ JUDICIAL I PREPROCESSAL

1. CONCEPTE. Les parts intenten resoldre el seu conflicte d'interessos a través d'un acord.

Ho fan **en presència del jutge o del secretari judicial**, PERÒ aquests *no exerceixen cap funció jurisdiccional*.

2. REGULACIÓ. Arts. 460 a 480 de la LECIV de 1881. ***Seran derogats per la Llei de Jurisdicció Voluntària, previsiblement, arts. 101 a 110 de la nova Llei [encara no aprovada].

3. CARÀCTER VOLUNTARI. El demandant no està obligat a intentar la conciliació judicial abans de presentar demanda.

4. SUPÒSITS EN QUE ESTÀ PROHIBIDA. Quatre tipus de judicis:

- (1) part una Administració Pública,
- (2) part menors o incapacitats per a l'administració dels seus béns,
- (3) s'exigeix responsabilitat civil de jutges i magistrats,
- (4) l'objecte siguin matèries no disponibles.

2. LA CONCILIACIÓ

5. COMPETÈNCIA PER A TRAMITAR LA CONCILIACIÓ. JPI o JPau del domicili del demandat. Particularitat: si el demandat és persona jurídica, serà el domicili del demandant [competència alternativa i condicionada].

- JPI, davant del secretari judicial.
- JPau, davant del jutge.

6. PROCEDIMENT

Escrit. No és necessària postulació processal. Compareixença [8 dies]. Resultat en una acta.

7. EFECTES DE LA CONCILIACIÓ EN FUNCIÓ DEL RESULTAT DE LA COMPAREIXENÇA

1) **NO ACORD** DE LES PARTS:

- Alguna part no es presenta.
- Compareixent, no és possible l'avenença.

L'intent de conciliació judicial, **2 efectes**:

- INTERRUPCIÓ DEL TERMINI DE PRESCRIPCIÓ.**
- CONDEMNEN EN COSTES [condicionada].**

2) **SÍ ACORD** DE LES PARTS. L'acord constarà en:

- Decret del secretari judicial, JPI.
- Auto del Jutge de Pau, JPau.

L'acord. **Principal efecte**:

- TÉ APARELLADA EXECUCIÓ**

*** cap ACCIÓ DE NUL·LITAT contra l'acord al qual s'arriba.

3. LA RECLAMACIÓ ADMINISTRATIVA PRÈVIA

1. **REGULACIÓ:** Arts. 120 a 124 de la LRJ-PAC.

2. **QUAN:** demanda contra una Administració Pública. Objecte el Dret Privat.

3. **CARÀCTER PRECEPTIU:** RG.

Excepció: només si està expressament prevista en la llei, la LEC no preveu res [CCL: ha d'entendre's que SÍ que és necessari COMPLIR EL REQUISIT de la **reclamació administrativa prèvia**].

CONSEQÜÈNCIA de NO COMPLIR aquest requisit: **inadmissió de la demanda.**

4. **PROCEDIMENT:** administratiu, pPresentar-se davant de qualsevol òrgan de l'AP, PERÒ DIRIGIR-SE a l'òrgan competent de l'AP.

5. **RESOLUCIÓ:**

- Resolució EXPRESSA. SER NOTIFICADA a l'interessat.

- Resolució TÀCITA. Per SILENCI ADMINISTRATIU, si l'interessat no rep contestació en 3 MESOS, s'entén DESESTIMADA.

*** Si es DESESTIMA, l'interessat POT INICIAR EL PROCÉS CIVIL contra l'AP [aportant el **document que justifique que la reclamació s'ha intentat**].

6. **EFFECTES.** [S'entén que és PRECEPTIVA] Cal diferenciar:

- SÍ QUE ES PRESENTA RAP: **interrupció dels terminis** per a l'exercici d'accions judicials [es reprén quan s'obté desestimació de la reclamació].

- NO ES PRESENTA RAP, 2 problemes:

1r: **el tractament processal.** A instància de la part demandada únicament o també cap examen d'ofici?

2n: **els efectes.** Automàtica inadmissió de la demanda?

5. L' ARBITRATGE

1. CONCEPTE. Fórmula heterocompositiva. Hi intervé un tercer, àrbitre. Imposa la solució a les parts [poder de l'àrbitre – origen conveni arbitral].

L'**existència d'un conveni arbitral** impedeix als tribunals *resoldre el conflicte* [llevat renúncia expressa o tàcita del conveni arbitral].

2. DIFERÈNCIES AMB LA JURISDICCIO

2.1. Diferència SUBJECTIVA

La potestat de l'àrbitre per a imposar la solució, caràcter privat [voluntat de les parts].

La potestat dels tribunals per a imposar la solució, caràcter públic [titulars de la *potestat jurisdiccional*].

2.2. Diferència OBJECTIVA

Arbitratge *únicament*, matèries de Dret Privat, les parts tinguen poder de lliure disposició.

2.3. Diferència en les seues FUNCIONS

Si pactat expressament, ÀRBITRE **la funció declarativa i la funció cautelar**.

NO, **la funció executiva** [EXCLUSIVA de la jurisdicció - necessari ACUDIR ALS TRIBUNALS].

*** Tot i que hi haja conveni arbitral, els tribunals poden realitzar funcions d'auxili o destinades a garantir un bon fi de l'arbitratge.

3. CLASSES D'ARBITRATGE. Dues classificacions:

3.1. Segons la forma en què decidisquen.

a) Arbitratge de DRET.

b) Arbitratge d'EQUITAT * imprescindible que les *parts ho hagen autoritzat expressament*.

3.2. Segons el tipus d'òrgan arbitral.

a) Arbitratge INSTITUCIONAL.

b) Arbitratge AD HOC.

4. LA MEDIACIÓ

INTRODUCCIÓ Fórmula autocompositiva per a la solució de conflictes.

Hi intervé un tercer que APROXIMA les parts i POT FER-LOS PROPOSTES DE SOLUCIÓ, sense que estiguen obligades a acceptar-les.

L'ACORD SEMPRES HAN D'ACONSEGUIR-LO LES PARTS.

1. REGULACIÓ, en la Llei 5/2012 de 6 de juliol, sobre MEDIACIÓ EN ASSUMPTES CIVILS I MERCANTILS [NO s'aplica a la mediació en matèria de consum].

2. CARÀCTER VOLUNTARI. En CAP SUPÒSIT és obligatori l'intent per a iniciar un procés civil.

Iniciada tampoc és obligatori mantenir-se [però l'interessat en apartar-se ha de comunicar-ho].

3. PROHIBIDA la mediació civil, en litigis competència del Jutjat de Violència sobre la Dona.

4. IMPERATIU RESPECTE a la IGUALTAT D'OPORTUNITATS de les parts i la IMPARCIALITAT DEL MEDIADOR.

5. MEDIADOR, necessari: —persona física, ple exercici dels drets civils, professió que no ho impedisca.

—TITULAT UNIVERSITARI o de FORMACIÓ PROFESSIONAL SUPERIOR.

—FORMACIÓ ESPECÍFICA [cursos].

6. ASPECTES RESPECTE AL PROCÉS CIVIL

1. Durant el procediment de mediació o mentre hi haja un pacte de mediació.

RG: NO POT INICIAR-SE EL PROCÉS CIVIL.

Càrrega del demandat: posar en coneixement de l'òrgan jurisdiccional l'existència del procediment o pacte de mediació [DECLINATÒRIA: auto].

Excepció: serà possible sol·licitar mesures cautelars al tribunal.

2. L'acord que elevat a escriptura pública = TÍTOL EXECUTIU.

5. L' ARBITRATGE

4. SUBJECTES DE L'ARBITRATGE

1. PARTS:

- a) EI DEMANDANT.
- b) EI DEMANDAT.

2. ÀRBITRES:

Designació, nombre, requisits.

5. EL CONVENI ARBITRAL és imprescindible

- Negoci jurídic **constitueix per a les dues parts l'OBLIGACIÓ d'acudir a l'arbitratge.**
- La part demandada haurà d'al·legar l'existència del conveni arbitral **mitjançant DECLINATÒRIA** .
- Cap **renúncia tàcita de l'arbitratge.**

6. EL PROCEDIMENT ARBITRAL. El procediment que les parts *lliurement hagen pactat*.

*** En defecte de pacte, els àrbitres dirigeixen el procediment arbitral de la manera que estimen més oportuna.

Sempre ha de **respectar la igualtat de les parts i el principi de contradicció.**

FINALITZA amb el LAUDE ARBITRAL. És TÍTOL EXECUTIU.

Cap sol·licitar AUXILI A LA JURISDICCió per a la pràctica de prova

[TRIBUNAL COMPETENT JPI o pel JM - lloc de l' arbitratge o lloc on haja de prestar-se l' assistència].

7. LA INTERVENCIÓ JURISDICCIONAL DURANT EL PROCEDIMENT ARBITRAL

1. Per a la **IMPUGNACIÓ JURISDICCIONAL DEL LAUDE ARBITRAL**

2. Per a l'**EXECUCIÓ DEL LAUDE ARBITRAL**. Diferenciar-se:

- LAUDES INTERNS
- LAUDES ESTRANGERS

3. Per a la **TUTELA CAUTELAR A L'ARBITRATGE**

3.1. La tutela cautelar judicial a l'arbitratge pot tenir lloc en tres moments diferents:

1. **Abans** de la iniciació del procediment arbitral.
2. **Durant** el transcurs del procediment arbitral.
3. **Finalitzat** el procediment arbitral, és a dir, després de dictat el laude.

3.2. La tutela cautelar arbitral **només si**:

- les PARTS HAN PACTAT en el conveni arbitral atribuir aquesta potestat als àrbitres.
- s'adopten DURANT la litispendència del procediment arbitral
[ni abans de l'inici ni després de la finalització].

4. Per a la **IMPUGNACIÓ DEL LAUDE FERM** mitjançant el PROCÉS DE REVISIÓ.

TEMA 3

TEMA 3

LA JURISDICCION VOLUNTÀRIA

1. INTRODUCCIÓ.

RG: Les persones físiques o jurídiques tenen **PLENA CAPACITAT** per a definir els termes d'una situació o relació jurídica i dotar-la de validesa.

Excepcions:

- Supòsits en què perquè nasca una situació o relació jurídica la llei **EXIGEIX** la intervenció d'un tribunal.
- Supòsits en què les diferents parts d'una situació o relació jurídica no es posen d'acord per a definir els termes d'aquesta. En tal cas també **POT INTERVENIR** un tribunal dirimint el problema.

Els òrgans jurisdiccionals **NO ESTAN EXERCINT LA SEUA POTESTAT JURISDICCIONAL**, sinó que estan portant a terme **ACTUACIONS DE JURISDICCION VOLUNTÀRIA**.

PERÒ la JURISDICCION VOLUNTÀRIA no és una activitat exclusiva dels tribunals [també poden realitzar-la els notaris, els registradors de la propietat o uns altres registradors i els còsols espanyols a l'estranger].

La JURISDICCION VOLUNTÀRIA **JUDICIAL** comprèn els actes de jurisdicció que realitza un òrgan jurisdiccional ***seguint les formes pròpies del procediment*** i les decisions que adopte ***són susceptibles de recurs***.

S'exclouen tots els actes dels jutges en els quals no hi ha referent processal.

2. CONCEPTE DE JURISDICCIO VOLUNTÀRIA JUDICIAL

ACTIVITAT realitzada pels tribunals EN GARANTIA D'UN DRET i que, d'acord amb el que ha regulat el legislador, consisteix en una activitat jurídica DISTINTA DE L'EXERCICI DE LA POTESTAT JURISDICCIONAL.

No és un vertader procés, sinó un expedient o procediment a través del qual es desenvolupa una activitat judicial.

3. TRES CARACTERÍSTIQUES que la diferencien d'unes altres funcions que porten a terme els òrgans jurisdiccionals.

- 1) FALTA DE CONTROVÈRSIA O OPOSICIÓ
- 2) INEXISTÈNCIA DE VERTADERES PARTS
- 3) NO PRODUEIX EFECTE DE COSA JUTJADA

TEMA 4

1. LES PARTS DEL PROCÉS CIVIL

(I) LA QUALITAT DE PART

(II) L'ESTATUT JURÍDIC DE LES PARTS

1. Principi de contradicció
2. Principi d'igualtat

2. LA QUALITAT DE TERCER PROCESSAL

3. EL MINISTERI FISCAL EN EL PROCÉS CIVIL

1. LES PARTS DEL PROCÉS CIVIL (I) - LA QUALITAT DE PART

LA QUALITAT DE PART

1. CONCEPTE [qualitat de part o condició de part en el procés civil]

Conjunt de situacions jurídiques que corresponen a les persones que participen en un procés de declaració **en una posició determinada**.

Aquestes situacions jurídiques **INTEGREN l'ESTATUT DE LES PARTS** i poden ser:

ACTIVES: drets que es reconeix a les parts.

PASSIVES: deures i càrregues.

2. L'ATRIBUCIÓ DE LA QUALITAT DE PART. Per què pot afirmar-se que una persona és **part** en un procés civil. Característiques:

1) QP SI DEPÉN D'UNA ACTIVITAT PROCESSAL.

—La persona **que interposa la demanda** i s'hi designa com a demandant [actor].

—La persona **a qui s'adreça la demanda** i s'hi designa com a demandat.

2) QP NO DEPÉN DE LA TITULARITAT DEL DRET SUBJECTIU MATERIAL que es fa valdre.

No és necessari

—Ser titular de la **relació jurídica material** o del **dret subjectiu** al qual es refereix el judici.

—Ni que concórreguen les **diverses qualitats** que permeten obtenir un pronunciament sobre la tutela sol·licitada.

Sí que és necessari un mínim.

1. LES PARTS DEL PROCÉS CIVIL (I) - LA QUALITAT DE PART

LA QUALITAT DE PART

3. LA QÜESTIÓ DE LA DUALITAT. CARACTERÍSTICA de la qualitat de part: és CQ del *principi dispositiu* i del *principi de contradicció*.

RG: suposa **enfrontament** o **contraposició d'interessos** entre la posició del demandant i la del demandat

[la llei permet i pot imposar que en cada posició hi haja més d'una persona].

MATISACIÓ: encara que desaparega l'enfrontament o la contraposició, **es manté la dualitat de posicions**.

EXCEPCIÓ: MF actua com a part, la seua postura pot coincidir amb la de la part contrària, però **es manté la dualitat de parts**.

4. COM ES CONCRETEN LES PERSONES QUE TENEN QUALITAT DE PART

QP NO s'entén EN ABSTRACTE: es refereix a persones determinades, han de constar les dades d'identificació i el domicili o residència a efectes d'emplaçament [PF, PJ, entitats sense personalitat].

Freqüent PROBLEMA: que es desconegen les dades del demandat. En particular, el **domicili o la residència del demandat**.

LEC, arts. 155 a 157 regulació per a **auxiliar el demandant** en l'obtenció de dades del domicili del demandat a efectes de l'emplaçament:

1. El demandant designarà un o diversos domicilis o residències del demandat [ordre de preferència].
2. Aportarà dades addicionals per a facilitar la localització del demandat.
3. Si no és possible, sol·licitar al **secretari judicial** que adopte mesures d'esbrinament.
4. Si no és possible obtenir cap informació, notificació per **edictes**.

*** Existeix un Registre Central de Rebels Civils.

1. LES PARTS DEL PROCÉS CIVIL (II) – L'ESTATUT JURÍDIC DE LES PARTS

ESTATUT JURÍDIC DE LES PARTS.

1. **CONCEPTE.** [Estatut de les parts] Conjunt de situacions jurídiques que en el procés civil corresponen a les persones que tenen qualitat de part.

Contingut determinat per la llei.

Permet diferenciar les persones amb qualitat de part d'unes altres persones que intervenen en el procés amb condició diferent.

2. **ESTUDI DE L'ESTATUT JURÍDIC**, pot realitzar-se de **2 maneres**:

1. **Estudi ANALÍTIC**. Examinar les situacions jurídiques vinculades a la qualitat de part [enumeració que difícilment seria exhaustiva].

2. **Estudi de les 2 CARACTERÍSTIQUES GENERALS**

1) PRINCIPI DE CONTRADICCIÓ

TOT el que el jutge tindrà en consideració per a dictar sentència:

- **Prèviament conegut** per les parts processals.
- **Oportunitat de debatre** a les dues parts aquest material [manifestacions].

Per a fer-ho possible ÉS NECESSARI:

- DUALITAT de parts REAL, enfrontament o conflicte d'interessos.
- Oferir a les parts la POSSIBILITAT REAL de PARTICIPAR [s'admet el procés en rebel·lia].

2) PRINCIPI D'IGUALTAT

Que SIGUEN EQUIVALENTS les situacions jurídiques que integren l'estatut de les parts.

- Mateixes **oportunitats d'actuació i defensa**.
- Mateixes **càrregues processals**.
- Repartiment equitatiu del **risc del resultat** del procés.

Contribueix a la igualtat la postulació processal [professionals amb coneixements tecnicojurídics].

2. LA QUALITAT DE TERCER PROCESSAL

1. CONCEPTE. [Tercer processal] qui NO és part processal [no és ni el demandant, que formula la pretensió processal; ni tampoc el demandat, enfront del qual la pretensió ha sigut formulada].

2. MITJANS DE PROTECCIÓ DEL TERCER. PROBLEMA, al tercer processal pot afectar-lo la resolució que s'adopte al final del procés.

OJ: MITJANS DE PROTECCIÓ DEL TERCER, quan el tercer **NO es constitueix com a part processal**.

RG: no pot dictar-se **sentència sobre el fons** si no són part en el procés TOTS els titulars de la relació jurídica material.

A més NO cap que el TRIBUNAL ACCEPTE els **actes de disposició de l'objecte del procés** realitzats en perjudici de tercer.

En **DETERMINATS CASOS**, l'existència de procés es posa **en coneixement del tercer** [exercici del dret a intervenir com a part processal].

3. COM ES CONSTITUEIX EL TERCER EN PART PROCESSAL

PRESSUPOST NECESSARI que el tercer pugui resultar AFECTAT pel procés de manera SUFICIENT per a quedar en una **posició legitimadora** (legitimació).

El tercer POT **constituir-se en part processal** de 3 MANERES [tema 7]:

1. Esmenant la falta del **litisconsorci passiu necessari**: demanda dirigida contra el tercer inicialment no demandat.
2. Aplicant el **règim general d'intervenció de tercers** (art. 13 LEC).
3. Aplicant algun dels **règims especials d'intervenció de tercers** (arts. 14 i 15 LEC).

CQ, el tercer passa a actuar en el procés amb **el mateix estatut que les parts processals**.

3. EL MINISTERI FISCAL EN EL PROCÉS CIVIL

1. MINISTERI FISCAL EN EL PROCÉS CIVIL

Funcions MF: totes les relacionades amb la defensa de la legalitat i de l'interès públic.

PARTICIPA en el procés civil, **només en determinats supòsits**.

2. FORMES EN LES QUALS EL MF POT PARTICIPAR EN EL PROCÉS CIVIL:

2.1. INTERVENCIÓ DEL MINISTERI FISCAL EN QUALITAT DE PART.

- Quan EL MF mateix **promou la tutela judicial**: sol·licita l'inici del procés [la llei el legitima].
- Quan la tutela és sol·licitada per uns altres però el procés ha de RESOLDRE'S **sent part el MF** [la llei ho exigeix].

MF té l'**estatut jurídic propi de la part**.

SEMPRE ha d'actuar **en defensa de la legalitat i de l'interès públic**.

PARTICULARITATS: no necessita advocat i procurador, cap la seua abstenció i recusació, mai no pot ser condemnat en costes.

2.2. REPRESENTANT PROVISIONAL D'INCAPAÇOS, MENORS I ABSENTS

- IMPORTANT: MF **no actua en qualitat de part**; **integra PROVISIONALMENT la falta d'actuació processal** —de l'incapaç, menor o absent.
- També representació PROVISIONALÍSSIMA mentre *siqa designat i actue en el procés el seu representant ordinari*.
- També pot no suplir, sinó CONCÒRRER *amb els representants ordinaris de l'incapaç, menor o absent*.

2.3. PARTICIPACIÓ EN ACTUACIONS PROCESSALS DETERMINADES.

EL MF **NOMÉS INTERVÉ EN SUPÒSITS ESPECÍFICS**, en concret:

- TRÀMIT D'AUDIÈNCIA, abans que el Tribunal resolga sobre la falta de jurisdicció o de competència.
- RECURSOS DE REVISIÓ DE SENTÈNCIES FERMES, informa sobre si procedeix o no estimar la pretensió [concorre interès públic].

TEMA 5

- 1. ELS REQUISITS D'APTITUD DE LES PARTS**
- 2. LA CAPACITAT PER A SER PART**
- 3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL**
- 4. LA CAPACITAT DE POSTULACIÓ PROCESSAL**

1. ELS REQUISITS D'APTITUD DE LES PARTS - INTRODUCCIÓ

Tres requisits:

- CAPACITAT PER A SER PART.
- CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL.
- CAPACITAT DE POSTULACIÓ.

Necessaris perquè siguin considerats parts processals

[**validesa i eficàcia** dels actes que realitzen les parts].

Únicament tenen **influència processal**

[depèn la **possibilitat** de dictar sentència sobre el fons].

Se centren exclusivament en les **característiques dels subjectes**.

Si no es donen aquests requisits, es preveuen **mitjans per a facilitar-ne el compliment**.

2. LA CAPACITAT PER A SER PART

1. **CONCEPTE.** APTITUD per a ser titular de les **situacions jurídiques actives i passives** que en el procés corresponen a les parts.

Equival a la personalitat en el dret civil. Però s'atribueix de manera diferent.

2. **SUPÒSITS D'ATRIBUCIÓ.** [Art. 6 LEC.] Cal diferenciar:

2.1. Persones físiques.

Totes **des del naixement i fins a la mort**. A més, el ***nasciturus***.

La **mort** de la persona física extingeix la capacitat per a ser part.

RG: cap la ***successió processal***, la mort NO suposa l'EXTINCIÓ DEL PROCÉS.

Excepció: supòsits en què l'OBJECTE DEL PROCÉS ÉS PERSONALÍSSIM.

2.2. Persones jurídiques

LEC: reconeix capacitat per a ser part en el procés civil. **Norma de remissió** al dret material:

(1) ***lleis mercantils***

(2) ***lleis administratives***

(3) ***lleis civils***

S'extingeix la capacitat per a ser part per:

- ***Dissolució***
- ***Liquidació*** [es manté fins que finalitzen totes les operacions]
- ***Fusió*** [possible *successió processal*]

2. LA CAPACITAT PER A SER PART

2.3. Entitats sense personalitat jurídica.

LEC: reconeix capacitat per a ser part en entitats no constituïdes amb tots els requisits per a tenir personalitat jurídica però que **actuen en el tràfic jurídic**. En concret:

1. Masses patrimonials o patrimonis autònoms:

- a) **HERÈNCIA JACENT**. Conjunt de béns i drets que NO TENEN TRANSITÒRIAMENT TITULAR. Pot demandar i ser demandada.
- b) **MASSA DE BÉNS DEL CONCURS**. Conjunt de béns i drets que SÍ QUE TENEN TITULAR, però que ha sigut PRIVAT DE LES SEUES FACULTATS DE DISPOSICIÓ I ADMINISTRACIÓ. L'administrador concursal com el seu representant.

2. Entitats sense personalitat jurídica a les quals la LEC reconeix capacitat per a ser part:

- a) Un grup de consumidors i usuaris, determinats o fàcilment determinables, que s'organitzen per a actuar en un procés.
- b) Entitats que **NO han complit els requisits legals per a ser persones jurídiques**, però que són una pluralitat d'elements personals i patrimonials que estan al servei d'un fi determinat.
 1. La **societat mercantil irregular**. No té personalitat jurídica, però sí capacitat per a ser part, de manera que siga possible demandar-la.
 2. Les **unions sense personalitat jurídica**. Tenen capacitat per a ser part per tal que puguin ser demandades.
 3. Les **entitats sense personalitat jurídica a les quals la llei reconega capacitat per a ser part** [no la LEC].

Entitats públiques que NO són part de l'Administració, PERÒ SÍ que són òrgans constitucionals.

Comunitats de propietaris que es regeixen per la LPH.

2. LA CAPACITAT PER A SER PART

2.4. El Ministeri Fiscal

LEC: reconeix al MF capacitat per a ser part.

*** Unes altres institucions no previstes en la LEC [defensor del poble].

2.5. Entitats habilitades pel dret de l'UE per a la defensa de consumidors i usuaris

Tenen capacitat per a ser part.

Si el dret de l'UE els permet exercir ACCIONS DE CESSACIÓ per conductes que afecten interessos col·lectius o interessos difusos de consumidors i usuaris.

3. TRACTAMENT PROCESSAL

És un PRESSUPOST PROCESSAL, la seua concurrència ha d'**examinar-se d'ofici** per part del tribunal.

Si NO concorre el requisit de capacitat per a ser part, **auto d'inadmissió** de la demanda.

Contra l'*auto d'inadmissió* cap **recurs d'apel·lació** [contra el recurs d'apel·lació NO cap recurs extraordinari per infracció processal].

POSSIBLE: **examen a instància del demandat contra el demandant** [en la contestació a la demanda].

DIFERÈNCIA: Examen d'ofici, **cap durant tot el procés**.

Examen a instància de part, **preclourà amb la contestació a la demanda**.

PROBLEMA: **canvis sobrevinguts** —estant pendent el procés. S'ha d'admetre l'examen posterior d'ofici i a instància de part.

*** Intervenció de tercer iniciat el procés, tot examen en la resolució sobre la intervenció.

3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL

1. **CONCEPTE.** APTITUD del subjecte per a **realitzar de manera vàlida i eficaç els actes processals** que corresponen a les parts.

També APTITUD perquè enfront del subjecte **puguen realitzar-se actes processals de manera vàlida i eficaç.**

Equival a la capacitat d'obrar del dret civil, però la capacitat d'actuació processal s'atribueix de manera diferent.

2. SUPÒSITS D'ATRIBUCIÓ

2.1. **Persones físiques.** Cal diferenciar:

1. PF AMB PLENA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL:

Tota persona física que estiga **en ple exercici dels seus drets civils.**

RG: TOTS excepte menors d'edat i incapacitats per resolució judicial.

2. PF SENSE PLENA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL:

NO és incapacitat absoluta, hi ha distints graus d'incapacitació i diferents mecanismes per a integrar la falta de capacitat.

1) MENOR D'EDAT NO EMANCIPAT I EL CONCEBUT PERÒ NO NASCUT:

Tenen **incapacitat plena d'actuació processal.**

Règim: la incapacitat absoluta se supleix amb la representació legal.

RG: la representació legal correspon als PARES titulars de la pàtria potestat.

PERÒ: Si conflicte d'interessos, defensor judicial *ad hoc*.

Si exclosos de l'administració dels béns, administrador dels béns.

Excepció: el menor d'edat no emancipat **sotmés a tutela**, la representació legal correspon al TUTOR. [Sí que necessita autorització judicial per a demandar.] PERÒ si hi ha conflicte d'interessos, defensor judicial *ad hoc*.

3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL

2) MENOR D'EDAT EMANCIPAT

RG: té plena capacitat d'actuació processal [el CC].

PERÒ, **MATÍS IMPORTANT**, per a validesa i eficàcia dels actes de disposició que realitza és **NECESSÀRIA la voluntat del menor MÉS, ADDICIONALMENT, el consentiment del seu representant legal** [mai no actuarà lliurement en judici, arts. 323 i 324 del CC].

3) INCAPACITATS. La incapacitat es determina sempre PER SENTÈNCIA.

Règim: la sentència d'incapacitació *fixa el règim al qual queda subjecte l'incapacitat*. Pot determinar:

a) TUTELA: Incapacitat plena. **Tutor:** *representant legal i substitueix la voluntat de l'incapacitat*

[necessita autorització judicial per a demandar].

b) CURATELA: Incapacitat NO plena. **Curador:** no actua com a representant legal, segueix la TÈCNICA D'ASSISTÈNCIA.

RG: l'assistència del curador **només** és necessària perquè siguin vàlids **els actes jurídics determinats en la sentència**.

Si hi ha conflicte d'interessos amb el tutor o curador, defensor judicial.

4) DECLARAT PRÒDIG. Declarar pròdiga una persona sempre PER SENTÈNCIA.

Règim: el dels subjectes a curatela.

5) DECLARAT ABSENT. Declarar absent una persona sempre PER SENTÈNCIA.

Règim: dues opcions:

* L'absent per ***pròpia voluntat***, conferí **la representació a determinades persones**, es respectarà en els actes processals.

* L'absent **no conferí la representació** en el ***procés de declaració d'absència***, se li designarà un representant legal, el règim serà el de les persones subjectes a tutela.

3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL

2.2. Persones jurídiques

Sí que se'ls reconeix capacitat d'actuació processal [art. 7.4 LEC]: “per les persones jurídiques actuarà qui legalment les represente”.

Representació legal de PJ és un **mecanisme jurídic completament diferent** de la de les PF.

REPERCUSSIÓ de la DIFERÈNCIA en el **pla processal**.

—**PRIMERA IDEA**, la PJ actua a través dels seus òrgans [les PF que són titulars].

Determinar **quin òrgan actua** per la persona jurídica i els **requisits perquè pugui intervenir**.

—**SEGONA IDEA**, incidència del fet que la PJ actue a través dels titulars dels seus òrgans.

La no extinció dels poders del **procurador**.

2.3. Entitats sense personalitat jurídica

Tenen capacitat d'actuació processal mitjançant un règim **similar** al de les PJ.

1. Les masses patrimonials o patrimonis autònoms: les persones que, d'acord amb la llei, les administren [concurso, situació especial].
2. Els grups de consumidors i usuaris afectats per un fet danyós i per les unions sense personalitat, les persones que hagen assumit la representació d'aquests grups.
3. Resta d'entitats sense personalitat jurídica amb capacitat de ser part, les persones concretes a qui la llei atribueix la representació de les entitats.

3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL

3. TRACTAMENT PROCESSAL

PRIMER, és NECESSARI saber **què s'ha d'examinar per a determinar si hi ha capacitat d'actuació processal**.

PF. 1r: veure si tenen plena capacitat d'actuació processal.

Si NO és plena, 2n: verificar a) **aplica els mitjans d'integració**, b) ho **acredita adequadament en el procés**.

PJ i ENTITATS SENSE PERSONALITAT. Comprovar a) **si actua l'òrgan o representant legal que correspon** —requisits—, b) ho **acredita adequadament**.

*** Possible esmenar en el mateix acte o en un termini la falta de capacitat d'actuació processal.

SEGON, l'EXAMEN de la concurrència de capacitat d'actuació processal ha de fer-se D'OFICI.

CQ de la falta de capacitat d'actuació processal. CAL DIFERENCIAR:

1. Falta en el **DEMANDANT**:

RG: s'ha d'examinar **d'ofici** per part del tribunal.

Excepció: si el tribunal no ho examina d'ofici, pot constatar-se **a instància de la part demandada**

[contestació a la demanda, al·legacions inicials judici verbal].

DESPRÉS de l'examen, el tribunal pot considerar que:

- Sí que hi ha capacitat d'actuació processal: el procés continua.
- No hi ha capacitat: concedeix l'oportunitat d'esmenar. El demandant Sí que esmena, el procés continua.

El demandant NO esmena la falta, es posa fi al procés [auto].

3. LA CAPACITAT D'ACTUACIÓ PROCESSAL

2. Falta en el **DEMANDAT**. Pot ocórrer en tres supòsits:

SUPÒSIT 1. No hi ha capacitat en l'**acte de trasllat de la demanda** en el qual **s'emplaça o se cita a judici** al demandat [cal diferenciar PF i PJ].

SUPÒSIT 2. No s'ha atribuït la **representació** a la persona **designada** en la demanda **com a representant del demandat** [en el cas de les PJ I ENTITATS SENSE PERSONALITAT, el demandant **NO té la càrrega d'identificar el seu representant legal**].

SUPÒSIT 3. No hi ha capacitat en el **demandat** quan es persona en el judici.

La seua personació NO ÉS ADMISSIBLE i **ha de ser DECLARAT EN REBEL·LIA**. Pot tenir lloc:

—IMMEDIATAMENT.

—PRÈVIA POSSIBILITAT D'ESMENA.

*** Uns altres supòsits de tractament de la falta de capacitat d'actuació processal:

—El que intenta **ser admés com a intervinent** [art. 13.2 de la LEC + possibilitats d'esmena del demandant i el demandat].

—En cas de **canvis sobrevinguts en la capacitat d'actuació** [cal diferenciar PJ i PF].

4. LA CAPACITAT DE POSTULACIÓ PROCESSAL

1. CONCEPTE. APTITUD per a realitzar en el procés, de manera directa i immediata, els actes processals de part.

Les parts NO tenen aquesta capacitat. L'*integren* a través de **procurador** —les representa— i **advocat** —dirigeix la defensa [tècnics en Dret, interès de les parts i interès públic].

2. REPRESENTACIÓ PROCESSAL A TRAVÉS DE PROCURADOR.

2.1. Relació entre el procurador i la part, DOBLE VESSANT:

Contracte de mandat, regulat pel CC.

Procurador, **assumeix la representació de la part cap a l'exterior.**

2.2. L'existència de la representació.

NECESSARI, PRIMER atorgar poder al procurador. Maneres d'ATORGAR poder al procurador:

—*Esriptura notarial.*

—*Compareixença davant del secretari judicial de qualsevol oficina.*

—*Designació per part del Col·legi de Procuradors prèvia sol·licitud de la part representada.*

INICI de la representació, és necessari que el procurador **accepte** assumir aquesta [acceptació tàcita].

EXTINCIÓ de la representació, causes art. 30 LEC.

2.3. La suficiència o extensió de la representació. Dues classes de poder:

a) PODER GENERAL: faculta el procurador per a **intervenir en tot tipus de processos** i per a **realitzar en el procés tota classe d'actes processals.**

b) PODER ESPECIAL: faculta el procurador per a representar la part únicament en **actes processals específics.**

4. LA CAPACITAT DE POSTULACIÓ PROCESSAL

3. ASSISTÈNCIA O DEFENSA TÈCNICA D'ADVOCAT

Dirigeix la defensa de la part:

- Redactar i signar tots els escrits que presenta la part.
- Intervenir en les vistes orals davant del tribunal, parlant per compte de la part.

TOTS els actes que realitze l'advocat **s'atribueixen a la part**.

És suficient que l'advocat actue amb el *consentiment del procurador*.

4. SUPÒSITS PRECEPTIUS I FACULTATIUS DE LA POSTULACIÓ PROCESSAL.

RG la postulació processal mitjançant advocat i procurador té **caràcter PRECEPTIU**.

EXCEPCIONS: supòsits en que ÉS FACULTATIVA la seua intervenció. Dos tipus d'excepcions.

1. Casos en que és facultativa la intervenció d'advocat i procurador en el **procés complet**.
 - Judicis verbals, de quantia igual o inferior a 2.000 euros.
 - Acció de rectificació de fets inexactes.
2. Casos en que és facultativa la intervenció d'advocat i procurador en determinats **actes específics de qualsevol procés**:
 - Sol·licitar mesures urgents abans de l'inici del procés.
 - Per a la petició inicial d'un procés monitori. [...]

Quan és FACULTATIVA les parts poden encomanar l'actuació a un advocat i a un procurador [sempre que es respecten determinades exigències].

4. LA CAPACITAT DE POSTULACIÓ PROCESSAL

5. TRACTAMENT PROCESSAL DE LA POSTULACIÓ

Poden donar-se tres supòsits distints:

1. La **falta d'aportació del poder del procurador** i de la **intervenció de l'advocat**.

Possibilitat d'esmenar.

Si no s'esmena: el tribunal decidirà:

- Inadmissió de la demanda: si falta en el demandant.
- Declaració en rebel·lia i continuació del procés: si falta en el demandat.

2. Els **defectes formals** o la **insuficiència del poder aportat**.

Examen NOMÉS *a instància de part*.

Possibilitat d'esmenar. Iguals CQ.

3. Situacions que poden donar-se **pendent el procés**.

- Durant el procés s'EXTINGEIX la representació processal.
- Durant el procés, el procurador realitza un acte per al qual NO TÉ PODER GENERAL.

TEMA 6

1. LA LEGITIMACIÓ

1. La legitimació activa i les seues modalitats
2. La legitimació passiva i les seues modalitats

2. LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES COM A PART

3. LA SUCCESSIÓ PROCESSAL

1. La successió processal per mort de la part
2. La successió processal per negocis jurídics *inter vivos*

1. LA LEGITIMACIÓ

La **LEGITIMACIÓ**, requisit subjectiu però no exclusivament.

Depèn del fet que hi haja una **certa vinculació** entre les *persones que actuen com a part* i la *situació jurídica material* a la qual es refereix la pretensió processal.

1. CONCEPTE. Vinculació. Determina:

—**Qui pot demanar eficaçment la tutela judicial d'un dret o d'una situació jurídica material.**

És a dir, qui té la legitimació activa.

—**Enfront de qui pot demanar-se la tutela judicial d'un dret o d'una situació jurídica material.**

És a dir, la legitimació passiva.

És **NECESSARI** anar un pas més enllà i **tenir en compte allò que es discuteix en el procés.**

2. CLASSES DE LEGITIMACIÓ. Art. 10 LEC.

RG: la legitimació correspon a aquells **que compareguen i actuen en judici com a titulars de la relació jurídica o de l'objecte litigiós.**

PARTICULARITAT: supòsits en què **la lleí atribueix la legitimació a persones diferents del titular de la relació jurídica o de l'objecte litigiós.**

CCL: la legitimació *pot obtenir-se per dues vies*, la via de la TITULARITAT i la via LEGAL.

1. LA LEGITIMACIÓ

3. LEGITIMACIÓ ACTIVA I LES SEUES MODALITATS

A. **Legitimació activa:** vinculació del demandant amb el dret o la situació jurídica material a la qual es refereix la pretensió processal.

B. **Modalitats de legitimació activa** [distints tipus de vinculació del demandant amb allò que es discuteix en el litigi].

1. Legitimació per a la protecció de drets i interessos jurídics privats

1.1. **La legitimació basada en la titularitat del dret que es fa valdre a través de la pretensió processal.**

La llei mateix.

Es pressuposa en favor de qui és titular d'aquest dret.

a

1.2. **Legitimació basada en la titularitat d'un poder jurídic que autoritza per a exercir en nom propi un dret que correspon a un altre**

Es tracta de la substitució processal.

Es reconeix a favor de la persona que té **interès jurídic i privat** en què drets la titularitat dels quals correspon a una altra persona obtinguen l'adequada tutela judicial.

És NECESSARI que la llei reconega expressament aquesta legitimació en favor de la persona que no és titular del dret.

1.3. **Legitimació per interès legítim**

S'exigeix la concurrència d'interès legítim per a obtenir tutela constitutiva i declarativa.

Però, tenir interès legítim en l'obtenció de determinada tutela, o poder resultar perjudicat en cas que aquesta tutela no es concedisca, és en realitat un CONCEPTE JURÍDIC INDETERMINAT, que ha de concretar el tribunal de manera individual en cada cas [**reportar un avantatge o evitar un inconvenient**].

1.4. **Unes altres classes de legitimació.**

Es tracta de modalitats de legitimació activa que no poden incloure's en cap dels supòsits anteriors, però que estan sempre **tipificades en normes amb rang de llei**.

1. LA LEGITIMACIÓ

2. Legitimació per a la protecció d'interessos socials de diversa amplitud

PRESSUPOSICIÓ lògica: si un procés afectarà una col·lectivitat de persones que la legitimació s'atribuísca a **entitats creades amb un fi tutelar** [actuaran en defensa dels interessos de la col·lectivitat].

NO significa que **se li negue la legitimació a una persona individual**, per a la tutela dels seus drets i interessos individuals.

2.1. *Legitimació activa per a la tutela d'interessos col·lectius i difusos dels consumidors.*

Art. 11 LEC: protecció d'interessos COL·LECTIUS I DIFUSOS DELS CONSUMIDORS. Legitimades:

- ACU.
- Entitats a les quals el dret de l'UE habilita per a exercitar l'acció de cessació.

NOMÉS poden: Sol·licitar i obtenir tutela **declarativa de la il·licitud d'una conducta**. Sol·licitar i obtenir tutela **de condemna que cal cessar en la conducta il·lícita** en el futur.

MAI, en canvi, podran sol·licitar i obtenir la condemna a indemnitzar danys causats a consumidors considerats individualment.

2.2. *Legitimació activa per a la tutela de drets i interessos individuals de consumidors lesionats per una causa comuna.*

PRESSUPOSICIÓ: que hi haja un grup de consumidors en la mateixa situació.

Tipus especials de legitimació activa [NO és legitimació per substitució]:

A) Tota *associació de consumidors i usuaris* si són *consumidors i usuaris **determinats o determinables***.

[Les associacions més representatives també podran obtenir la tutela respecte a consumidors i usuaris **indeterminades o de difícil determinació**].

B) Un grup d'afectats per l'acte o fet danyós; ha de determinar-se el nombre d'afectats i identificar-los. Actuen per decisió majoritària.

Poden **OBTENIR QUALSEVOL CLASSE DE TUTELA** [nul·litat o anul·lació d'actes jurídics, condemna a indemnització o a prestació].

Perquè produísca efectes per als consumidors i usuaris **han d'acceptar —o no rebutjar—** l'acció.

1. LA LEGITIMACIÓ

2.3. Legitimació activa per a la tutela en matèria de condicions generals de la contractació. Es reconeix la legitimació activa a:

—Associacions de consumidors i usuaris. —Associacions o corporacions d'empresaris, professionals... —Col·legis professionals. —Cambres de Comerç, Indústria i Navegació.

RG: la sentència que s'obté té abast col·lectiu.

2.4. Legitimació activa per a la tutela en matèria de competència deslleial i infracció de les normes de defensa de la competència. Es reconeix legitimació activa a:

—Associacions. —Corporacions professionals. —Corporacions representatives d'interessos econòmics.

A condició que l'actuació haja afectat els **interessos dels seus membres**.

RG: la sentència que s'obté té abast col·lectiu.

2.5. Legitimació activa per a la protecció de drets en matèria de propietat intel·lectual

Hi ha entitats de gestió per a garantir els interessos dels autors. Se'ls concedeix legitimació activa per a la tutela d'aquests drets col·lectius —qualsevol tipus de tutela.

2.6. Legitimació activa per a la tutela enfront d'actes i conductes discriminatòries. Supòsits de **discriminació per raó de gènere** i de **discriminació als discapacitats**.

Si la discriminació afecta **persones determinades o determinables** —legitimació als sindicats i associacions defensen persones amb aquestes característiques—, és **NECESSÀRIA** la **conformitat** de la persona.

Si la discriminació afecta **persones indeterminades o difícilment determinables** —legitimació activa els sindicats **més representatius** i les associacions **d'àmbit estatal**.

3. Legitimació de les Administracions Públiques i d'unes altres entitats públiques

EXCEPCIONAL legitimació a l'AP i al MF. Condició: que l'**objecte del litigi** afecte interessos generals o públics.

—AP estan legitimats: Estat, CA, entitats locals, oficina espanyola de patents i marques...

—MF (Tema 4) també té legitimació activa: En defensa dels interessos de **consumidors i usuaris**.

En defensa d'interessos col·lectius s/ **condicions generals de la contractació, competència deslleial o publicitat il·lícita**.

1. LA LEGITIMACIÓ

4. LEGITIMACIÓ PASSIVA I LES SEUES MODALITATS

La **legitimació passiva** EXIGEIX una vinculació del demandat amb la situació jurídica a la qual es refereix la pretensió.

El demandant ha d'*al·legar i provar* aquesta vinculació.

Hi ha legitimació passiva:

- Si té obligació en virtut del dret la tutela del qual se sol·licita.
- En tutela merodeclarativa o constitutiva, els titulars de la qual són objecte de la pretensió de tutela.
- Si es autor de l'acte lesiu o infracció.
- MF quan ha d'actuar com a part i no ha sigut el demandant.

5. TRACTAMENT PROCESSAL DE LA LEGITIMACIÓ

PRIMER, referència a la seua NATURALESA JURÍDICA, 2 tesis:

- NATURALESA PROCESSAL, parts no legitimades: la sentència mai no podrà ser de fons.
- NATURALESA DE FONTS, legitimació com a pressuposició perquè siga estimada la pretensió sobre el fons.

1. LA LEGITIMACIÓ

5. TRACTAMENT PROCESSAL DE LA LEGITIMACIÓ

SEGON, L'EXAMEN de si estan legitimats pot realitzar-se:

- De manera **prèvia al tema de fons** —dificultats.
- De manera **conjunta amb el tema de fons** —no ha de descartar-se el tractament previ.

CCL: Si a partir de les *al·legacions inicials* es pot **deduir amb seguretat** que NO hi ha LEGITIMACIÓ, auto que pose fi al procés.

Si **no és possible deduir açò amb seguretat**, *continuar el procés fins a sentència sobre el fons*.

LEC, supòsits en què la legitimació ha de *ser examinada amb caràcter previ*.

- Quan NO està ADEQUADAMENT CONSTITUÏT el **litisconsorci necessari**.
- Quan el **tercer processal sol·licita intervenir**.
- En cas de **successió processal**, verificar el títol de transmissió.
- En algunes pretensions, **acreditat documentalment que s'és titular del dret que es fa valdre**.

2. LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES COM A PART

Les AP poden intervenir en el procés civil.

RG: AP part en un procés civil queda **subjecta a les disposicions comunes de la llei processal** [*estatut integrat pel conjunt de situacions jurídiques que corresponen a tota part en el procés*].

PECULIARITAT: AP està **subjecta a una sèrie d'especialitats:** PRIVILEGIS [s'apliquen només quan actua en un procés civil].

PRIVILEGIS DE LES AP EN EL PROCÉS CIVIL, és necessari diferenciar:

1. ***Les particularitats aplicables a l'Administració ESTATAL, AUTONÒMICA I LOCAL***

- La **postulació processal** correspon als lletrats adscrits al servei jurídic de l'administració concreta.
- És necessari **intentar la reclamació administrativa prèvia**.
- Tot **acte de comunicació** dirigit a una AP cal dur-lo a terme en la seu oficial dels seus serveis jurídics.
- **Exemptes de dipositar fiances o caucions, constituir dipòsits...**
- Pot ser **condemnada en costes**.

2. ***Les particularitats aplicables únicament a l'Administració ESTATAL I AUTONÒMICA***

- La qüestió de la **COMPETÈNCIA DELS TRIBUNALS** correspon amb **exclusivitat** a **determinats tribunals en funció d'on tinguen la seu**.
- L'AP pot sol·licitar **la suspensió del procés** una vegada rebut el primer acte de comunicació [motius, termini].

3. LA SUCCESSIÓ PROCESSAL

1. CONCEPTE

ADQUISICIÓ de la situació processal en la qual es trobava una persona o entitat que era part al procés, per una altra persona o entitat. A l'adquirent se li ha TRANSMÉS allò a que es refereix la pretensió processal, *en virtut d'un acte o negoci jurídic*.

2. REQUISITS PERQUÈ PUGA DONAR-SE LA SUCCESSIÓ PROCESSAL

—**Primer requisit.** Que la transmissió tinga lloc **DESPRÉS DE LA LITISPENDÈNCIA**.

—**Segon requisit.** Que siga una transmissió **EXTRAPROCESSAL**.

* No si en el pla material la situació jurídica no és transmissible.

* Per qualsevol acte o negoci jurídic. *Inter vivos* o *mortis causa*.

—**Tercer requisit.** Que es porten a terme els **ACTES FIXATS PER LA LLEI**, perquè l'adquirent es constituísca en part del procés.

—**Quart requisit.** Que totes aquestes actuacions es facen **ABANS DE LA FERMESA DE LA SENTÈNCIA**.

3. CLASSES

3.1. Successió processal per mort de la part (*mortis causa*).

3.2. Successió processal per negocis jurídics *inter vivos*.

3. LA SUCCESSION PROCESSAL

3.1. Successió processal per mort de la part.

1. **REGULACIÓ:** art. 16 LEC.

2. **SUCCESSION EN FAVOR DE:**

—L'herència jacent.

—Els hereus.

3. **ACTUACIONS NECESSÀRIES**

Pressuposició: estant pendent el procés i delimitat l'objecte, té lloc la mort d'una part.

En coneixement del tribunal, el SECRETARI JUDICIAL **acorda la suspensió del procés.**

A partir d'ací poden ocórrer dues coses:

1. Que els successors **es personen espontàniament** —de manera **voluntària**.

Presentar el TÍTOL SUCCESSORI.

Si és admesa la successió, el successor adquireix la situació processal del causant i passa a participar activament com a part.

3. LA SUCCESSION PROCESSAL

2. Que els successors **NO es personen espontàniament** en un termini de 5 dies des de la constància de la mort.

El SECRETARI JUDICIAL ho posa en coneixement de l'altra part a fi que sol·liciten que els successors siguin emplaçats.

Pot ocórrer:

A) Que es personen, succeeixen el causant en la seua posició processal i **continua el procés a partir del moment en què es va suspendre.**

B) Que els successors no són coneguts o no poden ser localitzats a efectes de notificació.

CQ diferents segons la part processal en què es produïska la successió:

2.1. El DEMANDAT → es **declara en rebel·lia** i el procés continua.

2.2. El DEMANDANT → s'entén que ha tingut lloc un **desistiment del procés.**

C) Si ha mort del DEMANDANT i els successors són emplaçats però no volen comparèixer en el judici → s'entén que **renuncien a l'acció.**

[S'ofereix als successors la possibilitat de **personar-se en el judici i presentar desistiment.**]

3. LA SUCCESSIÓ PROCESSAL

3.2. Successió processal per negocis jurídics *inter vivos*

REGULACIÓ: Art. 17 LEC.

La transmissió material o extraprocessal pot tenir lloc:

- A **TÍTOL SINGULAR**.
- En un **CONJUNT PATRIMONIAL**.

DIFERÈNCIA entre la successió *mortis causa* i la *successió inter vivos*.

- La successió *mortis causa* **s'imposa**, necessàriament ha d'admetre's.
- La successió *inter vivos* no s'imposa automàticament, és possible que l'altra part s'hi oposi.

ACTUACIONS NECESSÀRIES:

L'adquirent extraprocessal del dret o la situació jurídica ha de sol·licitar la seua admissió com a part del procés i acreditar la transmissió.

El SECRETARI JUDICIAL **suspén el procés**.

Debat sobre si procedeix o no realitzar la successió *inter vivos*, l'altra part del procés pot ser que:

1. NO s'OPOSE a la successió: el secretari judicial admetrà la successió.
2. Sí que s'OPOSE a la successió: el tribunal ha de resoldre; Art. 17.2 LEC causes de denegació de la successió [enumeració **no exhaustiva**].
 - * **Que hi ha reconvenió pendent o motius per a reconvenir.**
 - * **Que el canvi pot perjudicar notòriament la seua defensa o les seues pretensions.**
 - * **Que té drets o defenses que només pot fer-los valdre contra el transmissor.**

*** Si no és admesa la successió processal de l'adquirent, podrà participar a través de la intervenció de tercer.

TEMA 7

1. INTRODUCCIÓ: LA PLURALITAT DE PARTS

2. LA PLURALITAT DE PARTS INICIAL

1. Litisconsorci necessari
2. Litisconsorci quasinecessari

3. INTERVENCIÓ DE TERCERS O PLURALITAT SOBREVINGUDA DE PARTS

1. Intervenció litisconsorcial
2. Intervenció adhesiva simple
3. Intervenció espontània i provocada

1. INTRODUCCIÓ: LA PLURALITAT DE PARTS

Quan en una posició, demandant o demandat, concorren diverses persones o entitats es dona el fenomen de la **PLURALITAT DE PARTS**.

Cal diferenciar si la PLURALITAT DE PARTS és:

- Respecte a una única pretensió processal***.
- Respecte a una acumulació de pretensions que es tramiten en un únic procediment.

CLASSES de pluralitat de parts:

- INICIAL, la pluralitat **es produeix amb la demanda**.
- SOBREVINGUDA, la pluralitat **té lloc amb posterioritat**, a causa de la intervenció de tercers.

2. LA PLURALITAT DE PARTS INICIAL (I) – LITISCONSORCI NECESSARI

2.1. LITISCONSORCI NECESSARI

REGULACIÓ: Art. 12 de la LEC.

1. CONCEPTE

Litisconsorci necessari: quan la *pretensió processal* es refereix a un dret o una situació jurídica que té **pluralitat de titulars**.

És PRECEPTIVA la condició de parts d'**una pluralitat de persones o entitats** —tots els titulars—, per a *dictar-se sentència sobre el fons la pretensió*.

2. COM DETERMINAR QUÈ ÉS UN LITISCONSORCI NECESSARI

Estar en l'examen del qual és objecte el procés. En alguns supòsits, la llei estableix l'obligació de demandar diverses persones.

3. RAONS O FONAMENT DEL LITISCONSORCI [Ajuda a determinar si és obligatori que la demanda s'interposei enfront de diverses persones.]

1. **Respectar el dret de defensa** [argument no del tot convincent].
2. **Evitar sentències contradictòries** [no és l'únic motiu, poden evitar-se].
3. **Naturalesa indivisible de la relació jurídica material** [més adequat]: determina l'eficàcia de la sentència que es dicte sobre el fons.

4. SUPÒSITS JURÍDICOMATERIALS QUE SUPOSEN LITISCONSORCI

1. La pretensió de **nul·litat matrimonial** ha de presentar-se contra ambdós cònjuges.
2. La pretensió de **reclamació de filiació** enfront de les persones entre les quals ha d'existir la relació [**impugnació de filiació**].
3. La pretensió de **condemna al compliment d'obligacions indivisibles** contra tots els obligats [...].

2. LA PLURALITAT DE PARTS INICIAL (I) – LITISCONSORCI NECESSARI

5. TRACTAMENT PROCESSAL

Requisit processal, la seua falta impedeix la vàlida continuació del procés.

5.1. EXAMEN A INSTÀNCIA DE PART [en principi]

El demandat, generalment en la contestació a la demanda (PO) o inici del judici verbal (JV).

Debat i resolució de la qüestió: audiència prèvia (PO) o qüestions prèvies a la vista (JV).

Tractament processal de la falta de LPN - DIFERENT segons la postura del demandant:

1. El demandant **ACCEPTA, RECONeix** la falta de litisconsorci.

→ El tribunal admet els documents que completen la demanda.

Hi ha *esmena de la falta de litisconsorci passiu necessari*.

2. El demandant **NO ACCEPTA, S'OPOSA** a la falta de litisconsorci.

→ El tribunal resoldrà la qüestió després del debat de les parts.

—Considera que **no procedeix el litisconsorci**, continua el procés contra els assenyalats en la demanda.

—Considera que **sí que procedeix el litisconsorci**, concedeix termini al demandant perquè esmene:

—*Esmena*, el procés continua.

—*No esmena*, el tribunal dicta auto que posa fi al procés.

5.2. EXAMEN D'OFICI

En la LEC NO ES PREVEU l'**EXAMEN D'OFICI** del respecte al *litisconsorci passiu necessari*.

2. LA PLURALITAT DE PARTS INICIAL (I) – LITISCONSORCI NECESSARI

6. ESTATUT DE LES PERSONES QUE INTEGREN EL LITISCONSORCI NECESSARI: ELS LITISCONSORTS

El LN incideix sobre *els poders* dels litisconsorts i *l'eficàcia dels actes processals* que realitzen.

POSTULACIÓ PROCESSAL, cada litisconsort pot actuar amb la seua pròpia representació i defensa.

Cada litisconsort pot ACTUAR AMB INDEPENDÈNCIA respecte a la resta de litisconsorts,

No obstant això, les CQ d'aquesta actuació seran diferents segons el tipus d'acte:

1. Actes d'al·legació.

RG: efectes sobre el litisconsort inactiu o que no formule al·legació.

PARTICULARITAT: admissió de fets quan l'admissió la realitza un únic litisconsort.

2. Actes de prova.

RG: la prova serà vàlida per a tots.

DOS MATISOS: —*No interrogatori entre litisconsorts.*

—*Interrogatori de part, reconeixement de fets* per tots els litisconsorts.

3. Actes de disposició.

És **NECESSARI** per a la seua validesa que es realitzen per tots els litisconsorts.

4. Interposició de recursos. DOS SUPÒSITS:

—El recurs s'interposa per la part en què no hi ha hagut litisconsorci.

—El recurs s'interposa per la part en què hi ha hagut litisconsorci.

2. LA PLURALITAT DE PARTS INICIAL (II) – LITISCONSORCI QUASINECESSARI

2.2. LITISCONSORCI QUASINECESSARI

REGULACIÓ: Art. 12.2 LEC.

1. CONCEPTE

La pluralitat de parts **NO ÉS NECESSÀRIA**, malgrat que *siguen més d'un* els titulars del dret o la situació jurídica.

Hi ha LQN quan **la LLEI permet que NO siguin part del procés tots els titulars del dret o situació jurídica.**

2. DIFERÈNCIA I RELACIÓ DEL LQN I LA INTERVENCIÓ LITISCONSORCIAL

El LQN és molt paregut a la intervenció litisconsorcial. Diferència: moment de la pluralitat de parts.

Si es donen els requisits perquè siga un LQN, pot passar que:

—La pluralitat de parts s'instaure **des de l'inici del litigi.**

→ *Els litisconsorts tindran l'estatut propi de les parts que s'aplica en cas de litisconsorci necessari.*

—No es constitueixen inicialment, sinó que **de manera sobrevinguda** es dona la pluralitat de part.

→ *Adquireixen qualitat de part mitjançant la intervenció litisconsorcial.*

3. LA INTERVENCIÓ DE TERCERS O PLURALITAT DE PARTS SOBREVINGUDA

INTRODUCCIÓ: LA INTERVENCIÓ DE TERCERS O PLURALITAT DE PARTS SOBREVINGUDA

1. CONCEPTE. Intervenció processal de tercer quan **adquireix la qualitat de part** algú que NO la tenia des de l'acte inicial del procés.

CQ: produeix una **pluralitat de parts de manera sobrevinguda**.

RAÓ DE SER: els efectes de les sentències poden estendre's a tercers: se li ha de concedir una POSSIBILITAT D'INFLUIR EN EL PROCÉS.

2. CAUSES PRINCIPALS, per les quals un tercer pot veure's afectat per una sentència:

—Tercer **titular del dret o la situació jurídica material** a la qual *es refereix el procés*.

—Tercer **legítimat titular d'un interès legítim** idèntic al del demandant.

—Tercer **titular d'un dret o la situació jurídica material** dependent o connexa de la del procés.

Determinen la intervenció del tercer o la pluralitat de parts sobrevinguda.

3. LA INTERVENCIÓ DE TERCERS (I) – INTERVENCIÓ LITISCONSORCIAL

3.1. INTERVENCIÓ LITISCONSORCIAL

1. CARACTERÍSTIQUES. Dues coses:

En **PRIMER LLOC**, el tercer és titular del mateix dret o situació jurídica material que es discuteix o té una legitimació per interès legítim.

En **SEGON LLOC**, els efectes de la sentència que es dicte afecten el tercer de manera directa.

2. EXEMPLES

1. **Impugnació d'acords socials.**

2. Tots els casos de **legitimació per substitució en favor de persona diferent del titular** (p. ex., art. 1111 CC).

3. TRACTAMENT PROCESSAL: COM ES PRODUEIX LA INTERVENCIÓ LITISCONSORCIAL. 2 règims.

3.1. Règim general

REGULACIÓ: Art. 13 LEC.

MOMENT: Qualsevol mentre el procés estiga pendent.

ARTICULACIÓ: Presenta sol·licitud d'intervenció, **el procés NO se suspèn, audiència** a les parts del procés, el tribunal **decideix** sobre l'admissió mitjançant **auto**, admesa la intervenció **NO es retrotrauran les actuacions**.

3. LA INTERVENCIÓ DE TERCERS (I) – INTERVENCIÓ LITISCONSORCIAL

ESTATUT, el tercer intervinent **adquireix l'estatut propi d'una part processal** [a tots els efectes]. PODRÀ:

- Defendre pretensions formulades per l'altre litisconsort.
- Defendre les noves pretensions que ell mateix formule.
- Presentar totes les al·legacions necessàries que no va poder efectuar per ser admés en un moment posterior [problema d'interpretació, art. 13.3 LEC].
- Interposar recursos, amb independència del litisconsort que actuà com a part inicial.

INFLUÈNCIA de l'actuació processal entre la part inicial i la part sobrevinguda: de la mateixa manera que en el litisconsorci necessari [mateix règim].

3.2. Règim especial

REGULACIÓ: art. 15 LEC.

APLICACIÓ: A supòsits d'intervenció de **CONSUMIDORS I USUARIS INDIVIDUALS**, si aquests han patit els danys i perjudicis en els quals es basa la demanda de condemna a indemnització presentada per entitats amb legitimació col·lectiva.

DUES ESPECIALITATS per a la intervenció litisconsorcial:

PRIMERA, **INFORMACIÓ** als possibles intervinents.

SEGONA, **PRECLUSIÓ** aplicació estricta.

3. LA INTERVENCIÓ DE TERCERS (II) – INTERVENCIÓ ADHESIVA SIMPLE

3.2. INTERVENCIÓ ADHESIVA SIMPLE

1. CARACTERÍSTIQUES. Tres coses:

En **PRIMER LLOC**, el tercer **NO és titular** del dret o situació jurídica material que es discuteix i **NO està legitimat** per interès legítim per a iniciar el procés.

En **SEGON LLOC**, el tercer és titular d'un dret o d'una situació jurídica material **vinculat** amb el que es discuteix.

En **TERCER LLOC**, aquesta vinculació implica que el tercer **té un interès jurídic que el legitima per a intervenir en el procés pendent**.

2. EXEMPLES. La llei no tipifica els supòsits en què pot donar-se una intervenció adhesiva simple.

Sinó que DEPÉN QUE HI HAJA SITUACIONS EXTRAPROCESSALS: el tercer té **interès en el resultat del litigi**.

1. Compravenda, responsabilitat per evicció del venedor.
2. Procés entre l'arrendador i l'arrendatari, interès del sotsarrendat.

3. TRACTAMENT PROCESSAL

S'aplica el **RÈGIM GENERAL** de la intervenció litisconsorcial: art. 13 LEC.

DIFERÈNCIA: en la litisconsorcial el tercer també podria haver iniciat el procés; en l'adhesiva simple, no.

4. ESTATUT

La LEC **considera** el tercer com a **part a tots els efectes**.

S'ha de MATISAR:

- DEFENSAR LA SEUA POSICIÓ segons el seu criteri.
- MAI NO PODRÀ realitzar actes de disposició de l'objecte del procés [Sí oposar-s'hi].

3. LA INTERVENCIÓ DE TERCERS (III) – INTERVENCIÓ ESPONTÀNIA I PROVOCADA

3.3. INTERVENCIÓ ESPONTÀNIA I PROVOCADA

1. **COMPATIBILITAT.** Amb la intervenció litisconsorcial i l'adhesiva simple.

2. **DIFERÈNCIA.** En funció de si la llei preveu una crida específica del tercer perquè intervinga:

En tot cas, és **voluntària**.

3. SUPÒSITS D'INTERVENCIÓ PROVOCADA

3.1. **Supòsit GENERAL d'intervenció provocada.** Art. 150.2 LEC: el TRIBUNAL té POTESTAT per a **cridar tercers**.

—En INT. LITISCONSORCIAL, **requisit:** consten els autos i estiguem legitimats.

—En INT. ADHESIVA SIMPLE, **requisit:** considera que hi ha indicis de comportament fraudulent de la part, que pugen afectar un tercer.

3.2. **Supòsits ESPECÍFICS d'intervenció provocada.**

REGULACIÓ I SUPÒSITS: 1 supòsit en la LEC (art. 15 LEC, consumidors i usuaris).

La resta a lleis de Dret Material (exemples).

ARTICULACIÓ DE LA INTERVENCIÓ PROVOCADA ESPECÍFICA.

1. Consumidors i usuaris. Art. 15 LEC.

2. La resta, previstos en lleis de Dret Material. Art. 14 LEC. Cal diferenciar.

—Si el DEMANDANT és qui ha de sol·licitar la crida al tercer.

—Si el DEMANDAT és qui ha de sol·licitar la crida al tercer.

TEMA 8

1. LES NORMES DE COMPETÈNCIA

2. EXTENSIÓ I LÍMITS DE LA JURISDICCIO ESPANYOLA EN MATÈRIA CIVIL

1. Atribució d'un assumpte a les Administracions Públiques i no a la jurisdicció
2. Immunitat de jurisdicció
3. Competència judicial internacional dels tribunals espanyols en l'ordre civil

3. JURISDICCIO O COMPETÈNCIA GENÈRICA

4. CONFLICTES DE JURISDICCIO I CONFLICTES DE COMPETÈNCIA

1. LES NORMES DE COMPETÈNCIA

1. FONAMENT CONSTITUCIONAL. Art. 24.1 CE, Art. 117.3 CE, Art. 24.2 CE.

2. RAÓ DE SER DE LES NORMES DE COMPETÈNCIA. Combinació de tres elements:

- Pluralitat d'òrgans jurisdiccionals.
- Criteris qualitius per a repartir els assumptes.
- En un procés pot **intervenir més d'un òrgan jurisdiccional**.

COMPETÈNCIA: àmbit delimitat per una sèrie de criteris, sobre el qual cada òrgan jurisdiccional exerceix la seua potestat jurisdiccional.

3. ORDRE PER A DETERMINAR EL TRIBUNAL COMPETENT

1. Normes de competència judicial internacional.
2. Normes de competència genèrica o normes de jurisdicció.
3. Normes de competència objectiva.
4. Normes de competència territorial.
5. Normes de competència funcional.
6. Normes de repartiment [no són normes de competència, sinó *criteris de distribució de treball*].

4. POTESTATS DEL TRIBUNAL COMPETENT

El tribunal i secretari judicial —designat com a competent— té **atribuïdes per llei les potestats i les funcions NECESSÀRIES** perquè el procés es desenvolupi i acabe **amb la producció d'efectes jurídics**. [P. ex.]

2. EXTENSIÓ I LÍMITS DE LA JURISDICCIO ESPANYOLA EN MATÈRIA CIVIL

Art. 21 LOPJ, apartats 1r i 2n.

Els tribunals espanyols CONEIXERAN els judicis que se susciten **en territori espanyol:**

- entre espanyols,
- entre estrangers i
- entre espanyols i estrangers.

2. EXTENSIÓ I LÍMITS... (I) ATRIBUCIÓ D'UN ASSUMPTE A LES AP

2.1. ATRIBUCIÓ D'UN ASSUMPTE A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I NO A LA JURISDICCIO

1. **CONCEPTE.** NO implica excloure la jurisdicció del coneixement de l'assumpte de manera absoluta.

Sí que implica que l'AP té potestat per a resoldre l'assumpte en un primer moment, i els tribunals únicament podran exercir la seua potestat jurisdiccional després.

El dubte sorgeix sobre la base de la naturalesa del cas.

2. **SUPÒSITS.** NO a la llei. Fer una *anàlisi jurídica de l'assumpte que és objecte de litigi.*

AP contracta amb particulars: —Cte. de caràcter administratiu.

—Cte. sotmès al dret privat.

3. **TRACTAMENT PROCESSAL.** Pressupost processal.

RG: Examen d'ofici sobre la possible atribució de l'assumpte a l'AP.

En el cas que el tribunal d'ofici no ho estimara, l'AP pot sol·licitar examen a instància de part.

QUAN?: no es determina de manera clara en la llei.

Articulació: audiència.

CQ: —si s'estima: auto, declara que ha de ser resolt per l'AP, terminació del procés i nul·litat d'actes.

—si es desestima: el procés civil continua davant del tribunal de l'ordre civil.

ADDITIONALMENT, l'AP pot plantejar un conflicte de jurisdicció.

2. EXTENSIÓ I LÍMITS... (II) IMMUNITAT DE JURISDICCIO

2.2. IMMUNITAT DE JURISDICCIO

1. CONCEPTE

La immunitat de jurisdicció són aquells assumptes que, a causa de la seua naturalesa, podrien ser coneguts pels tribunals espanyols. No obstant això, queden **exclusos del seu coneixement** ja que així ho estableix expressament una disposició de Dret Internacional Públic.

2. SUPÒSITS D'IMMUNITAT

En dues **classes de normes de DI Públic**:

1. En disposicions de **DRET INTERNACIONAL GENERAL**: *el costum* i *els principis generals del Dret*.
2. En disposicions de **DRET INTERNACIONAL CONVENCIONAL**: *tractats* i *convenis*.

3. TRACTAMENT PROCESSAL

RG: ha de ser **examinada d'ofici**.

Si el tribunal no ho aprecia, pot ser examinat a instància de la part demandada. QUAN?: dubte.

Articulació: audiència.

CQ: si estima que està fundada la immunitat de jurisdicció, auto (*s'absté de conèixer*).

2. EXTENSIÓ I LÍMITS... (III) CJI DELS TRIBUNALS ESPANYOLS EN L' ORDRE CIVIL

2.3. COMPETÈNCIA JUDICIAL INTERNACIONAL DELS TRIBUNALS ESPANYOLS EN L'ORDRE CIVIL

1. **CONCEPTE.** Qüestió que s'ha de resoldre quan hi ha una pretensió en la qual algun element, personal o objectiu, connectat a un altre ordenament jurídic: el d'un altre Estat.

Determinar si són competents els tribunals espanyols quan *l'assumpte presenta algun ELEMENT D'ESTRANGERIA.*

2. NORMES QUE CAL APLICAR PER RESOLDRE LA QÜESTIÓ

Les normes o el sistema de fonts que cal aplicar han de **seguir aquest ORDRE IMPERATIVAMENT.**

1. **EN PRIMER LLOC,** si hi ha **TRACTATS O CONVENIS INTERNACIONALS SOBRE LA MATÈRIA RATIFICATS PER ESPANYA.**

Abans d'aplicar el Tractat, cal verificar-ne l'àmbit d'aplicació; 3 tres aspectes: **temporal, espacial, material.**

És IMPORTANT tenir en compte el **DRET DE LA UNIÓ EUROPEA** [reglaments].

Quan l'element d'estrangeria pertany a un EM de la UE en lloc de Tractats Internacionals, s'ha d'acudir als Reglaments de la UE.

Hi ha diversos Reglaments que regulen aspectes relatius a la competència judicial internacional **EN MATÈRIA DE DRET PRIVAT** per als EM de la UE.

FT: Reglament 44/2001, sobre competència judicial, reconeixement i execució de resolucions d'uns altres Estats Membres en matèria **CIVIL i MERCANTIL** [serà reemplaçat pel **Reglament 1215/2012,** per a accions entaulades a partir del 10 de gener de 2015].

2. EXTENSIÓ I LÍMITS... (III) CJI DELS TRIBUNALS ESPANYOLS EN L'ORDRE CIVIL

2. EN SEGON LLOC, CAL ESTAR EN EL DRET INTERN

En defecte de TRACTAT INTERNACIONAL i de normes de DRET DE LA UE DERIVAT.

Art. 22 LOPJ: Estableix **CRITERIS D'ATRIBUCIÓ**, han de **respectar aquest ordre**:

—**Primer**, les **COMPETÈNCIES EXCLUSIVES**.

—**Segon**, la **SUBMISSIÓ TÀCITA**.

—**Tercer**, la **SUBMISSIÓ EXPRESSA**.

—**Quart**, els **FURS ESPECÍFICS**. Els furs específics es basen en distints aspectes:

- En una *millor defensa de la part dèbil* si té el seu domicili a Espanya.
- En l'*existència de punts de connexió* amb la sobirania espanyola.

—**Cinquè**, en defecte d'açò, la **RG** és que són **competents els tribunals espanyols si el demandat té el seu domicili a Espanya**.

2. EXTENSIÓ I LÍMITS... (III) CJI DELS TRIBUNALS ESPANYOLS EN L'ORDRE CIVIL

3. TRACTAMENT PROCESSAL

1. PRIMERA IDEA

Examen D'OFICI, de la seua competència però *únicament en DOS CASOS*:

—Aplicable una **norma imperativa de competència exclusiva EN FAVOR D'UN ALTRE ESTAT**.

—Demandat, adequadament cridat, **no s'ha personat I L'ÚNICA MANERA D'ATRIBUIR COMPETÈNCIA AL TRIBUNAL ESPANYOL ÉS PER SUBMISSIÓ TÀCITA**.

Articulació: audiència. Resolució: auto, pot estimar que:

—NO té competència: l'auto posa fi al procés. Cap **recurs d'apel·lació**.

—Sí que té competència: l'auto continua el procés. Cap **recurs de reposició + recurs d'apel·lació c. sentència definitiva**, en què s'al·lega falta de competència.

2. SEGONA IDEA. Si el tribunal *no ho examina d'ofici*, el **demandat pot fer-ho valdre A TRAVÉS DE DECLINATÒRIA**.

3. TERCERA IDEA. Aplicable el **Reglament 1215/2012**.

En cas de **LITISPENDÈNCIA** (art. 29 del Reglament) i en cas de **CONNEXITAT** (art. 30 del Reglament).

Si els tribunals espanyols coneixen en segon lloc:

—Abstenir-se de conèixer i sobreseure el cas.

—**A MÉS**, han d'*inhibir-se* en favor del **tribunal de l'Estat Membre competent**.

3. JURISDICCIO O COMPETÈNCIA GENÈRICA

1. CONCEPTE. JURISDICCIO: paraula amb pluralitat de significats.

DIFERÈNCIA, competència/jurisdicció.

PERÒ la LEC denomina a la competència genèrica JURISDICCIO.

És més adequat parlar de **COMPETÈNCIA GENÈRICA**, com atribució general de competència en matèria civil: assumptes que compleixen unes característiques determinades en una classe de tribunals, els de l'ordre civil.

2. NORMES DE COMPETÈNCIA GENÈRICA

2.1. Regles generals d'atribució → art. 9.2 LOPJ. Dues regles generals.

PRIMERA, **MATÈRIES QUE ELS SÓN PRÒPIES.**

RG: són pròpies *totes les que pertanyen a l'àmbit del Dret Privat* —civils, mercantils— [determinant: el pronunciament de fons depenga de normes de Dret Privat].

EXCEPCIONS: a pesar de la naturalesa privada de la matèria.

—La responsabilitat civil derivada del *delicte*.

—Les demandes de responsabilitat patrimonial de l'AP.

—Les qüestions prejudicials (art. 10.1 LOPJ).

SEGONA, **UNES ALTRES MATÈRIES NO ATRIBUÏDES A UN ALTRE ORDRE JURISDICCIONAL.**

Positivització de la *vis atractiva de la jurisdicció civil*.

CORRECTE SIGNIFICAT.

CCL: garantir que quan no quede una altra interpretació cap assumpte jurídic podrà quedar desprovist de tutela judicial [s'atorga als tribunals civils].

3. JURISDICCIO O COMPETÈNCIA GENÈRICA

2.2. Problemes de delimitació entre ordres.

- 1) Problemes amb els tribunals de l'ordre CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU.
- 2) Problemes amb els tribunals de l'ordre SOCIAL.
- 3) Problemes amb els tribunals de l'ordre PENAL: fets constitutius de delictes generen *RESPONSABILITAT CIVIL DERIVADA DEL DELICTE*.

RG: acció civil per a reclamar la responsabilitat **es tramita de manera acumulada al procés penal.**

EXCEPCIONS: 1. **RESERVA de l'acció civil.**

2. **El procés penal ACABA SENSE CONDEMNNA PENAL.**

- 4) Problemes en MATÈRIA CONCURSAL.

3. TRACTAMENT PROCESSAL

Examen D'OFICI.

Articulació: audiència.

Resolució: auto, pot estimar que:

—No té competència genèrica: auto, s'absté i indica l'ordre jurisdiccional competent; posa fi al procés.

Cap **recurs d'apel·lació** c. auto.

—Sí que té competència genèrica un tribunal civil: auto, es declara competent, el procés continua.

Cap **recurs de reposició** c. auto // **Recurs d'apel·lació** c. sentència final, al·lega la falta de competència.

Si el tribunal no ho examina d'ofici, pot ser **examinada A INSTÀNCIA DE PART.**

Demandat: DECLINATÒRIA.

4. CONFLICTES DE JURISDICCIO I CONFLICTES DE COMPETÈNCIA

1. Conflicte de JURISDICCIO

1. CONCEPTE.

Entre els *tribunals ordinaris de l'ordre civil* i els *tribunals especials com són els militars*.

[També entre els *tribunals ordinaris de l'ordre civil* i l'*Administració Pública*].

2. COMPETENT. SALA ESPECIAL DE CONFLICTES DE JURISDICCIO, constituïda en el TS.

2. Conflicte de COMPETÈNCIA

1. CONCEPTE.

Entre tribunals ordinaris *de distint ordre jurisdiccional*.

2. COMPETENT: SALA ESPECIAL DE CONFLICTES DE COMPETÈNCIA, constituïda en el TS.

Aquests conflictes **PODEN SER:**

—**Conflicte POSITIU**

—**Conflicte NEGATIU** [recurs per defecte de jurisdiccio].

TEMA 9

Competència objectiva

- **Regla general: Jutjat de Primera Instància (arts. 85.1 LOPJ i 45 LEC).**
- **Excepcions:**
 - Jutjat del Mercantil i Jutjat de la Marca Comunitària (art. 86 ter. LOPJ)
 - Jutjat de Pau (art. 100.1 LOPJ i art. 47 LEC)
 - Sala Civil del TSJ (art. 73.2 LOPJ)
 - Sala Civil del TS (art. 56.2 LOPJ)
 - Sala del TS prevista en l'art. 61 LOPJ
 - La competència de JPI a l'empара de l'art. 98 LOPJ
 - Jutjat de Violència sobre la Dona (art. 87 ter. 2 LOPJ)

Competència objectiva J. Mercantil

- En matèria concurstal i en matèries connexes a aquesta
- Pretensions relatives a les normes reguladores de les societats mercantils i cooperatives
- Pretensions en matèria de competència deslleial, propietat industrial, propietat intel·lectual i publicitat
- Pretensions emparades en normes juridicoprivades reguladores del transport
- Pretensions relatives al Dret Marítim
- Pretensions relatives a condicions generals de la contractació

Competència objectiva del Jutjat de Pau

- **Art. 100.1 LOPJ:** els J. de Pau coneixeran dins de l'ordre civil la substanciació en primera instància, fallada i execució dels processos que la llei determine.
- Aquesta determinació s'efectua en la LEC, art. 47: Els J. de Pau seran competents per a conèixer, en primera instància, els assumptes civils de **quantia no superior a 90 euros**, que no estiguen compresos en cap dels casos als quals, per raó de la matèria, fa referència l'apartat primer de l'art. 250 LEC.
- **Per tant, la competència del Jutge de Pau en l'ordre civil exigeix:**
 1. Que l'assumpte no excedisca els 90 euros.
 2. Que no es tracte d'un assumpte que s'haja de tramitar pel judici verbal per raó de la matèria.
 3. Que siga competent territorialment el Jutge de Pau (demarcació del municipi).

Competència objectiva Sala Civil del TS, Sala Civil del TSJ, i Sala de l'art. 61 LOPJ

- Aquests òrgans jurisdiccionals tenen competència funcional per a conèixer recursos contra sentències dictades per uns altres òrgans jurisdiccionals
- Però també tenen competència objectiva per a conèixer processos en primera instància.
- Es tracta de pretensions de condemna que cal indemnitzar per responsabilitat extracontractual sorgida d'accions o omissions de determinades autoritats i de jutges i magistrats, realitzades en l'exercici de càrrecs públics.
- És una responsabilitat personal, no de l'Estat.

- Sala Civil del TS art. 56.2n LOPJ
- Sala Civil del TSJ art. 73.2 LOPJ
- Sala Especial del TS art. 61 LOPJ
-

La competència objectiva dels jutjats de primera instància ex art. 98 LOPJ

- Art. 98 LOPJ: el CGPJ pot acordar que determinada classe d'assumpes siguen coneguts per un o més JPI del partit judicial.
- Aquest acord es publicarà en el BOE i tindrà efectes l'any següent de la seua publicació.
- Aquest acord no és una norma de competència objectiva ni és una norma de repartiment.
- No obstant això, la LEC ha equiparat l'atribució d'assumpes en virtut d'aquest acord a una norma de competència objectiva (art. 48 LEC).

Competencia ex art. 98 LOPJ

- Art. 46 LEC:
 - Els JPI als quals se'ls haja atribuït el coneixement d'assumpes ex art. 98 LOPJ només coneixeran aquests assumptes.
 - Si se'ls planteja un procés sobre matèries diferents, s'inhibiran a favor dels altres jutjats.
 - Si es planteja qüestió, es resoldrà com les qüestions de competència.
- ❖ Aquest acord només regirà en els partits judicials en els quals s'haja adoptat. En la resta, els JPI tenen competència objectiva completa.

Competència Jutjats Violència sobre la Dona

- Tenen competència en l'ordre civil i en l'ordre penal.
- Art. 87 ter. 2 LOPJ: assumptes d'estat civil (filiació, nul·litat, separació i divorci, guàrdia i custòdia fills), sempre:
 - Que s'haja iniciat un procés penal per delicte o falta a causa d'un fet constitutiu de violència de gènere o que s'haja dictat una ordre de protecció.
 - Que persones que tinguen la condició de part en el procés civil apareguen un com a víctima i l'altre, com a imputat
 - La terminació del procés penal, fins i tot sense sentència condemnatòria, no extingeix la competència de l'assumpte civil.

Tractament processal competència objectiva

- **Art. 48 LEC**

- Examen d'ofici pel Tribunal.
- Quan el Tribunal que coneix un assumpte en segona instància o en un recurs extraordinari aprecia la falta de competència objectiva: nul·litat d'actuacions.
- Abans de declarar la nul·litat, audiència parts i MF.
- L'auto que declara la falta de competència indicarà la classe de Tribunal competent.
- L'auto pel qual el Tribunal es declare incompetent: és recurrible en apel·lació.

- **Art. 49 LEC:** Si el Tribunal no ho aprecia d'ofici, el demandat pot denunciar-ho mitjançant la declinatòria.

- Si la part acudeix al segon òrgan jurisdiccional i aquest es declara també incompetent, qüestió de competència negativa.

La competència territorial

- Concepte
 - Les normes de competència objectiva no són suficients per a determinar el Tribunal competent.
 - Aplicació de les normes de competència territorial. Criteris que tenen en compte.
 - Caràcter imperatiu/dispositiu dels furs.
 - Motius a favor i en contra del caràcter imperatiu dels furs.

Regulació de les normes de competència territorial

- **Art. 50 LEC.** Fur general de les persones físiques.
- **Art. 51 LEC.** Fur general de les persones jurídiques i dels ens sense personalitat.
- **Art. 52 LEC.** Competència territorial en casos especials.
- **Art. 54 LEC.** Caràcter dispositiu de les normes sobre competència territorial i excepcions a aquesta regla.
 - Les regles legals atributives de la competència territorial només s'aplicaran en defecte de submissió expressa o tàcita de les parts.
 - S'exceptuen les regles previstes en l'art. 52.1, 1r i 4t a 15é i en l'art. 52.2, i la resta a les quals aquesta o una altra Llei atribuïsquen expressament caràcter imperatiu.
 - Tampoc serà vàlida la submissió expressa o tàcita en assumptes que hagen de decidir-se per judici verbal.

Prelació en l'aplicació de les normes de competència territorial

1. Normes imperatives: arts. 52.1, ap. 1r i 4t a 15é; 52.2 LEC
2. Submissió tàcita de les parts (art. 56 LEC), malgrat que hagen pactat una submissió expressa
3. Submissió expressa (art. 55 LEC), sempre que es faça valdre
4. Regles legals subsidiàries: furs
 - Generals i específics
 - Exclusius i concurrents

Submissió tàcita (art. 56 LEC)

- Consisteix en l'atribució de competència territorial pels fets concloents d'ambdues parts:
 - El demandant: se sotmet tàcitament pel fet d'interposar la demanda o formular sol·licitud que haja de presentar davant del Tribunal competent per a conèixer la demanda.
 - El demandat:
 - Pel fet de fer, després d'interposar la demanda i de personar-se en el judici, qualsevol gestió que no siga la de proposar en forma la declinatòria.
 - També quan el demandat, emplaçat o citat en forma, no comparega en judici o ho faça quan haja preclòs la facultat de proposar la declinatòria.
 - Supòsits en els quals no té lloc submissió tàcita per al demandat.
 - No opera la submissió tàcita si la competència es regeix per normes imperatives.

Submissió expressa (art. 55 LEC)

- **Objecte de l'acord de submissió**
 - Només pot ser sobre la competència territorial.
 - Es determinarà la circumscripció a la qual se sometran les parts, de manera directa o indirecta.
 - L'acord pot referir-se a qualsevol pretensió processal però respecte d'una relació jurídica concreta.
 - No serà vàlid aquest acord si afecta matèries per a les quals hi haja norma de competència territorial imperativa.
- **Consentiment**
 - Pot prestar-se en unitat d'acte o sense aquesta simultaneïtat.
 - L'acord de submissió no es vàlid si s'inclouen contractes d'adhesió, o que continguen condicions generals imposades per una de les parts.
- **Forma:** per escrit.

Furs legals supletoris

- Aplicables en defecte de norma imperativa de competència i d'acords de submissió.
- Furs especials: art. 52.1.2n i 3r LEC. Són d'aplicació preferent als furs generals.
- Furs generals:
 - De les persones físiques: art. 50 LEC.
 - Diversos furs concurrents d'aplicació successiva.
 - Empresaris i professionals, en litigis derivats de la seua activitat.
 - De les persones jurídiques i ens sense personalitat: art. 51 LEC.

Tractament processal competència territorial

a) Si es regeix per normes imperatives:

- Examen d'ofici: art. 58 LEC

El **Secretari** examinarà la competència, donarà audiència a les parts i al MF, i si entén que el Tribunal no disposa de competència territorial, ho posarà en coneixement del jutge perquè resolga, remetent les actuacions a qui siga competent.

- Si el Tribunal no ho examina: declinatòria del mandat.

- L'auto que resol la competència territorial no és recurrible.

- Possibilitat d'al·legar en recursos (apel·lació/infracció processal) la infracció de normes de competència territorial imperativa.

b) Si es regeix per normes no imperatives:

- Només pot examinar-se mitjançant la declinatòria.
- La resolució sobre la competència territorial no regida per normes imperatives no és recurrible.

Competència funcional

1. Competència per a resoldre incidents

- La resolució dels conflictes de jurisdicció
- La resolució dels conflictes de competència
- La resolució de les qüestions de competència
- La resolució sobre incidents d'acumulació de processos pendents davant de tribunals diferents
- Incidents de recusació de jutges i magistrats

2. Competència per a l'execució

Art. 545.1 LEC

3. Competència per a conèixer recursos devolutius

Apel·lació, recurs extraordinari per infracció processal, recurs de cassació, queixa.

Tractament processal competència funcional

- Examen d'ofici: art. 62 LEC per a l'examen de la competència en recursos.
- Examen d'ofici s'exigeix en la resta de casos de competència funcional.
- Art. 238.1 LOPJ nul·litat de ple dret dels actes realitzats davant del tribunal amb falta de competència funcional.
- Si el tribunal no realitza el control d'ofici, la part pot denunciar aquest defecte.

La declinatoria

- Concepte
- Subjectes legitimats per a proposar-la
- Competència per a la tramitació
- Requisits de l'acte de proposició
- Efectes de la presentació
 - Suspensió del procés
 - Tramitació de la declinatoria
- Resolució de la declinatoria i recursos

TEMA 10

L'objecte del procés

- **Diversos significats de l'expressió “objecte del procés”**
 - Sentit ampli.
 - Sentit estricte: assumpte jurídic sobre el qual l'actor sol·licita la sentència del tribunal, prèvia contradicció amb el mandat.
- **Rellevància de l'objecte del procés a efectes de:**
 - Competència i adequació del procediment
 - Acumulació de pretensions i de processos
 - Reconvenció
 - Litispendència i cosa jutjada
- **L'objecte del procés pot conceptuar-se com la pretensió processal**
 - Compleix la funció identificadora de l'objecte del procés.
 - Posa de manifest que l'objecte del procés no és un dret, sinó una cosa que és formulada per l'actor.

La pretensió processal

- Concepte de pretensió processal:

És la petició de sentència que l'actor dirigeix al tribunal i contra una altra persona, sobre un determinat bé jurídic, per a la qual s'al·leguen com a fonament uns fets jurídicament rellevants.

- La pretensió processal és formulada en el procés per l'actor mitjançant actes processals distints segons el procediment.
- La resistència del demandat no suposa introduir un nou objecte processal ni ampliar-lo. Finalitat d'aquesta.

Elements identificadors de l'objecte del procés

- La pretensió processal consta de:

PETICIÓ

OBJECTE IMMEDIAT: la sol·licitud d'una certa actuació jurisdiccional. La classe de tutela sol·licitada.

OBJECTE MEDIAT: el bé jurídic al qual es refereix la petició. Diferents segons la classe de tutela.

CAUSA DE DEMANAR

-Conjunt de fets jurídicament rellevants que fonamenten la petició.

-Està integrada per fets, no per qualificacions jurídiques.

-Diferenciar:

- fets identificadors
- fets constitutius

L'acumulació de pretensions processals

- **Concepte**
 - Cada pretensió processal és objecte d'un procés i cada procés, el seu procediment.
 - Per existir alguna connexió entre les pretensions la llei permet que s'acumulen diverses pretensions en un mateix procediment.
 - Conseqüències de l'acumulació.
- **Fonament**
- **Classes**

Acumulació de pretensions

ACUMULACIÓ
PRETENSIONS
PROCESSALS

INICIAL

CLASSES

- Objectiva i objectiva-subjectiva
- Simple, alternativa, eventual, accessòria

PRESSUPOSICI
ONS

- Iniciativa de l'actor
- Competència
- Adequació procediment
- Connexitat entre pretensions acumulades

ACUMULACIÓ
DE PROCESSOS

SOBREVINGUDA

- Reconvenció
- Ampliació de la demanda
- Intervenció principal

Acumulació de pretensions inicial

- Concepte
- Classes
 - Exclusivament objectiva / objectiva-subjectiva
 - Simple, alternativa, eventual, accessòria
- Pressuposicions:
 - 1) Iniciativa de l'actor
 - 2) Competència objectiva per la matèria i per la quantia
 - 3) Competència territorial
 - 4) Adequació del procediment
 - 5) Connexitat entre les pretensions acumulades
- Tractament processal
- Efectes de l'acumulació

Acumulació de pretensions sobrevinguda

- Concepte
- Classes
 - a) Ampliació de la demanda
 - En el judici ordinari
 - No en el judici verbal
 - b) Reconvenció
 - c) Intervenció principal

Acumulació de processos

- Petició de part/d'ofici
- Competència del Tribunal
- Adequació dels procediments
- Estat dels procediments
- Causes de l'acumulació
 - Prejudicialitat d'un procés respecte a un altre
 - Connexió simple entre les pretensions dels processos que cal acumular
- Procediment
- Efectes

TEMA 11

Les diligències preliminars

- Concepte
- Regulació normativa: sistema tancat
- Supòsits de diligències preliminars: art 256 LEC
- Competència: JPI o JM/examen d'ofici
- Procediment
 - Sol·licitud: contingut i requisits de la postulació
 - Resolució sobre la diligència preliminar: auto
 - Possibles conductes de la persona requerida
 - Oposar-se a la pràctica d'aquesta: tràmits del judici verbal
 - Negativa a realitzar la diligència preliminar: mesures coactives
 - Realització de la diligència
 - Destí de la caució

La demanda

Concepte

- Acte pel qual es demana una determinada tutela judicial mitjançant sentència.
- Produeix la iniciació del procés civil, no perquè la part ho sol·licite.
- No hi ha cap classe de demanda que consistisca exclusivament a demanar la iniciació del procés civil. Totes fan referència a la tutela sol·licitada.

Classes

Demanda completa: l'actor ha de formular la pretensió processal i els fonaments de fet i de dret necessaris per a la seua estimació (judici ordinari).

Demanda succinta: l'actor ha de formular la pretensió processal, però no tots els fonaments de fet i de dret necessaris perquè siga estimada (judici verbal). Motius d'aquesta definició.

Requisits generals de la demanda

- Jurisdicció i competència
- Identificació de l'actor, capacitats, representació, postulació, crida a tercers
- Identificació del demandat
- Formulació de la pretensió processal
 - En el judici ordinari (art. 399.1 LEC)
 - En el judici verbal (art. 437.1 LEC)
- Alegacions respecte a la quantia del litigi i al procediment adequat
- Forma de la demanda (judici ordinari/verbal)

Documents que han d'acompanyar la demanda

A) Documents processals (art. 264 LEC)

- Poder notarial del procurador
- Documents que acrediten la representació de l'actor
- Documents relatius al valor de la cosa litigiosa

B) Documents de fons

- Classes de documents (art. 265 LEC)
- Justificació de la seua aportació amb la demanda
- Conseqüències de la seua no presentació: preclusió
- Excepcions a la regla general de la preclusió

Excepcions a la preclusió

1. Documents que es presenten fins a la vista o el judici són admesos si (art. 270.1 LEC):
 - Són posteriors a la demanda però són nous.
 - Són anteriors a la demanda però eren desconeguts.
 - No pogueren obtenir-se abans per causes no imputables a la part, sempre que s'indique el registre, protocol, arxiu.
2. Documents que es presenten després de la vista o de l'acte del judici: diligències finals (art. 271 LEC).
3. Sentència o resolució administrativa que és coneguda en data no anterior a les conclusions: pot aportar-se dins del termini per a dictar sentència (art. 271.2 LEC).
4. Aportació en segona instància.

Resolució sobre l'admissió de la demanda

Regla general → admissió de la demanda (art. 403.1 LEC)

Inadmissió → per causes previstes en la llei

Classes d'ineficàcia de la demanda

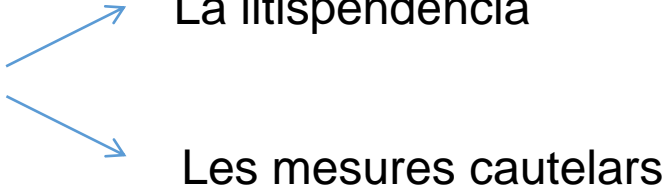
Inadmissió demanda

- Per defectes processals
- Per motius de fons
- Competència per a la inadmissió

Suspensió del tràmit de la demanda: Secretari Judicial i eventual decisió posterior del Tribunal

Admissió i apreciació de defectes processals només a instància de part

La litispendència

- El caràcter durador del procés fa necessari preservar del canvi l'estat de coses existent en el moment de presentació de la demanda.
- A aquest propòsit atén
 - La litispendència
 - Les mesures cautelars
- Concepte de litispendència
- Límits temporals. Quan comença i quan finalitza?

La litispendència: efectes

Els efectes de la litispendència:

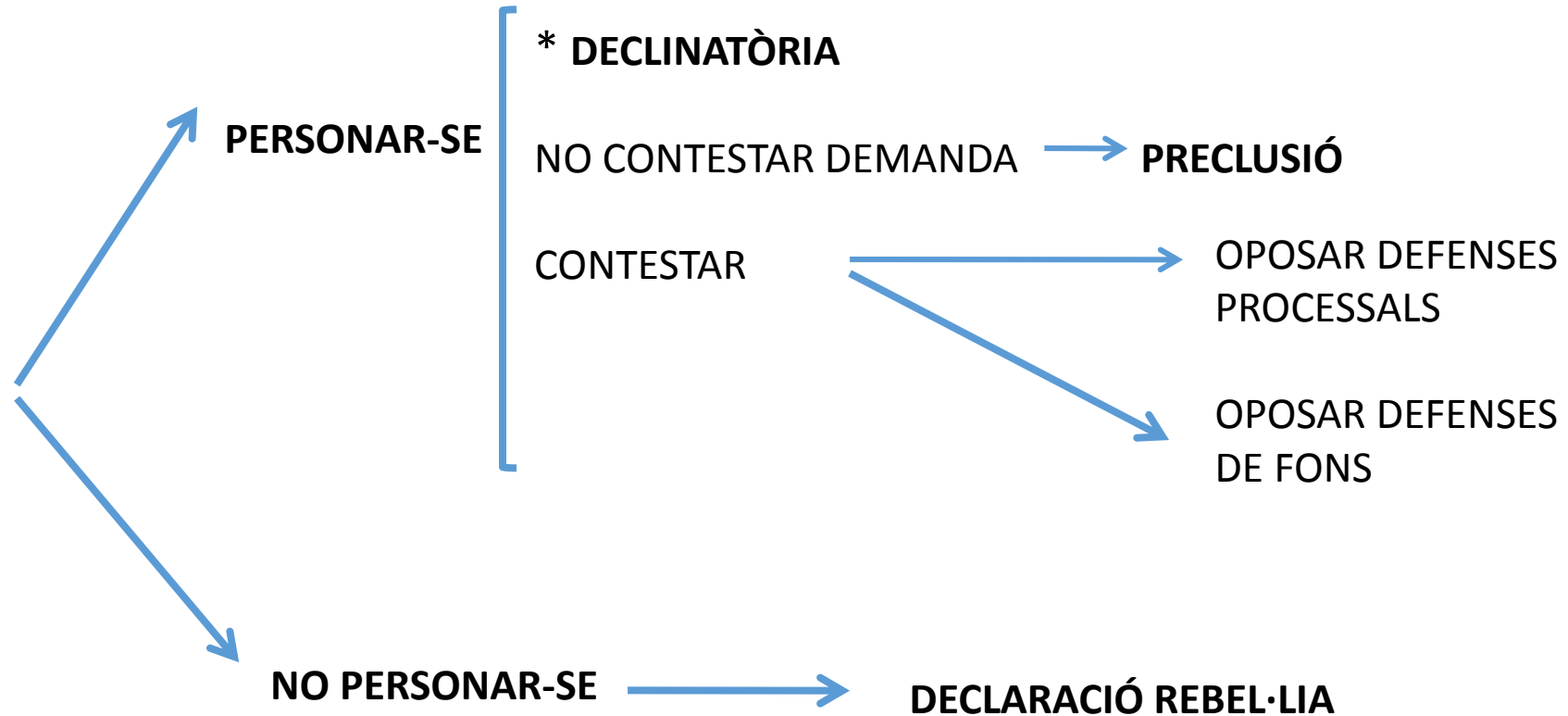
1. Perpetuació de la jurisdicció (art. 411 LEC)
2. Litispendència i procediment adequat (art. 253.1)
3. Litispendència i legitimació de les parts
4. Regla general de no atendre les modificacions en les al·legacions, després de la demanda o contestació
5. Regla general de no atendre les al·legacions relatives a canvis produïts en la realitat extraprocessal
6. Exclusió de procés posterior sobre el mateix objecte i entre les mateixes parts

TEMA 12

La crida del mandat al procés

- Acte fonamental per a possibilitar el dret de defensa
- Aquest acte s'efectua:
 - En el judici ordinari: cèdula d'emplaçament
 - En el judici verbal: cèdula de citació (contingut)
- Trasllat de la còpia de la demanda i de documents
- Maneres de practicar la comunicació
 - Correu certificat, telegrama amb justificant de recepció, mitjans tècnics
 - Entrega personal per part del funcionari de l'oficina judicial
 - Per edictes

demandat

LA REBEL·LIA

- **Falta de personació o personació inadmissible del demandat**
- **No implica la voluntat del demandat de no voler comparèixer**
- **Protecció del dret de defensa del demandat, però també del dret a la tutela judicial de l'actor**
- **Pressuposicions:**
 - Validesa de l'acte de crida al procés
 - Falta de personació o personació inadmissible per falta de requisits
- **Efectes:**
 - Inexistència del deure de comunicar actes i resolucions judicials, excepte sentència
 - No efectes desfavorables, per regla general, per al demandat
 - Preclusió de les possibilitats processals
 - Rescissió de la sentència ferma dictada en rebel·lia
- **Subjecte que la declara: secretari judicial o jutge**

LA DEFENSA DEL DEMANDAT

- La contestació a la demanda pot consistir a oposar

Defenses processals: dirigides a que no es dicte sentència sobre el fons

Defenses de fons: dirigides a que es dicte sentència de fons desestimàtoria

- Ordre lògic per a al·legar aquestes defenses
- La manera d'al·legar-les
 - En el judici ordinari
 - En el judici verbal

DEFENSES PROCESSALS

- Poden consistir a al·legar
 - La falta de pressuposicions processals
 - La concurrència d'impediments processals
 - Defectes en l'acte de la demanda

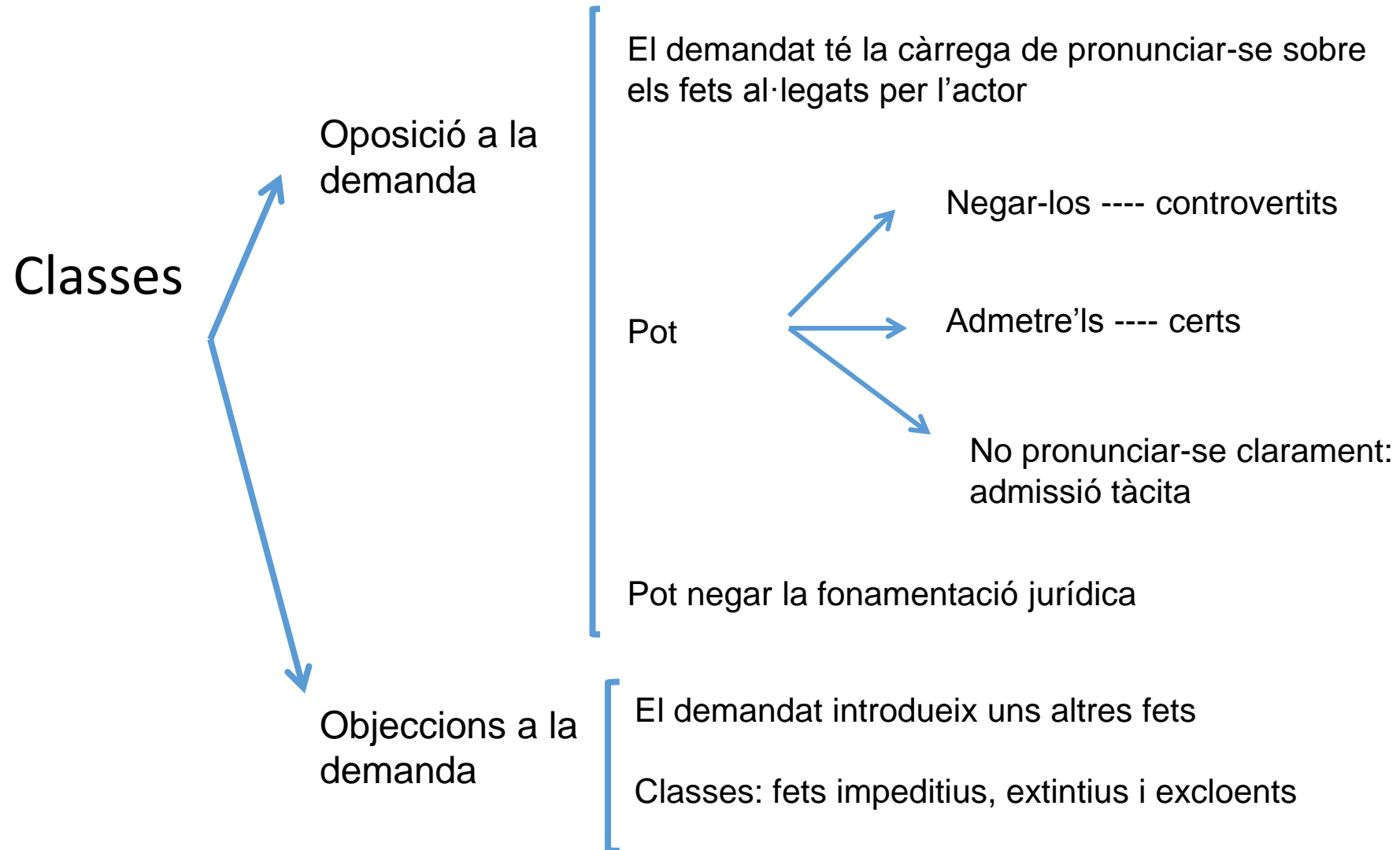
- Maneres d'examinar-les en el procés
 - En un acte previ a l'acte en el qual s'al·legaran i debatran les defenses de fons, es resolen primer les defenses processals (judici verbal).
 - Al·legació en la contestació a la demanda, juntament amb les defenses de fons, debat i resolució de les processals en l'audiència prèvia (judici ordinari).

Defenses processals en particular

Falta de jurisdicció i competència (art. 416.2 LEC)

1. Falta en l'**actor** de capacitat per a ser part, capacitat processal, representació processal preceptiva (art. 418 LEC)
2. Acumulació d'accions inadmissible (art. 419 LEC)
3. Falta de litisconsorci necessari (art. 420 LEC)
4. Litispendència i cosa jutjada (art. 421 LEC)
5. Inadequació del procediment per la quantia (art. 422 LEC)
6. Inadequació del procediment per la matèria (art. 423 LEC)
7. Defectes en l'acte de la demanda (art. 424 LEC)
8. Uns altres defectes processals (art. 425 LEC)

Defenses de fons

Defenses de fons

- Fets impeditius

- Fets extintius

- Fets excloents

- Al·legació del mandat de les defenses de fons (acumulació eventual)

Apreciació d'aquests fets per part del jutge

Només s'apreciaran per part del jutge si els al·lega el demandat

Requisits de la contestació a la demanda

- En el judici ordinari
 - Requisits de temps i forma (arts. 404 i 405)
 - Requisits subjectius
 - Requisits objectius
- En el judici verbal:
 - Contestació oral en l'acte de la vista
- Càrrega d'acompanyar a la contestació a la demanda de documents

La reconveñció

- a) Concepte
- b) Excepcions reconveñcionals (art. 408 LEC)
- c) Pressuposicions:
 - 1. Competència de l'òrgan jurisdiccional
 - 2. Adequació del procediment inicial per a la demanda reconveñcional
 - 3. Connexió de la pretensió inicial i de la reconveñcional
 - 4. Demandats reconveñcionals
 - 5. Termini per a formular la reconveñció
 - 6. Forma de la reconveñció
- d) Contestació a la reconveñció i tramitació subsegüent

TEMA 13

Uns altres actes d'al·legació

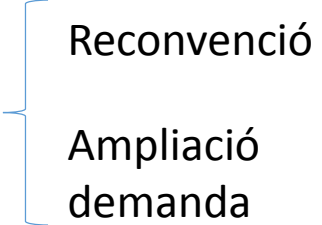
Art. 412.1 LEC: “Fixat el que siga l’objecte del procés a la demanda, a la contestació i, si s’escau, a la reconvenció, les parts no podran alterar-ho posteriorment”.

- Interès de cada part en el fet que seran admeses o no en el procés al·legacions posteriors.
- Interès públic:
 - En l’economia processal .
 - Que la sentència s’ajuste a l’estat de fets existent.
- Atenent a açò: excepcions a la preclusió (art. 412.2).

Al·legacions complementàries

- a) Al·legacions aclaridores i complementàries
- b) Al·legacions ampliadores de fets
- c) Al·legacions de l'intervinent (del tercer que sol·licita intervenir, art. 13 LEC)

a) Al·legacions aclaridores

1. Al·legacions de l'actor relatives a l'incompliment de requisits processals en el mandat
2. Al·legacions que impliquen modificació de la pretensió processal
 - Possibilitat de formular pretensions noves
 - Reconvenció
 - Ampliació demanda
 - Després de la contestació s'admeten peticions noves?
 - a. Reducció o supressió de les pretensions processals.
 - b. Peticions que acompanyen la petició inicial per via d'aclariment, connexió o deducció.
3. Al·legacions relatives a fets constitutius, impeditius i extintius (que sorgeixen per les al·legacions de la contrapart).

b) Al·legacions ampliadores de fets

- Quins fets poden al·legar-se?
 - Fets nous o desconeguts per la part, que integren una *causa de demanar* diferent de la mateixa petició de tutela
 - Fets rellevants per a la resolució de la pretensió (constitutius, impeditius, extintius, excloents)
- Quan poden al·legar-se?
 - En el judici ordinari: si el fet ocorre després de la demanda/contestació, **en l'audiència prèvia**
 - En judici ordinari i en el judici verbal: si no ha pogut al·legar-se abans, s'al·legarà en l'acte del **judici o de la vista**
 - En el judici ordinari: si el fet ocorre iniciada la pràctica de la prova, **escrit d'ampliació de fets**
 - Moment final: l'inici del termini per a dictar sentència

c) Al·legacions de l'intervinent

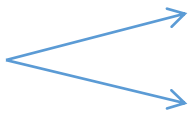
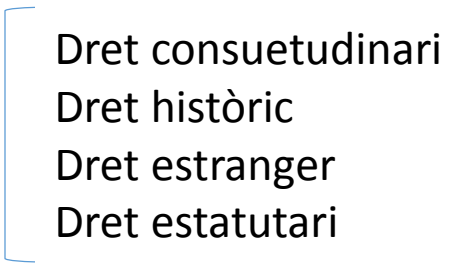
- Art. 13.3 LEC: l'intervinent pot formular les al·legacions necessàries per a la seua defensa
- Art. 13.1 LEC: admesa la intervenció, no es retrotrauran les actuacions
- Interpretació: si en el moment en què sol·licita intervenir podia al·legar, serà admès després quan siga admesa la intervenció, les al·legacions en la seua defensa

TEMA 14

La prova

a) Concepte i naturalesa jurídica

b) Objecte de la prova

- Han de ser fets jurídicament rellevants (directament o indirecta)
- No necessiten ser provats
 - Fets admesos
 - Fets notoris
- Poden ser-ho les normes jurídiques
 - Dret consuetudinari
 - Dret històric
 - Dret estranger
 - Dret estatutari
- També les regles i els judicis de valor
 - a) Determinen el contingut dels conceptes jurídics indeterminats
 - b) Per a la construcció de les presumpcions judicials
 - c) Per a determinar el valor de cada mitjà de prova

c) Fonts de prova i mitjans de prova

Procediment probatori

a) Proposició

Concepte. Principi d'aportació de part. Potestats del Tribunal

Regla general respecte al temps de la proposició

- Excepció 1a: Pràctica anticipada de la prova
- Excepció 2a: Proposició en un moment posterior a la regla general (art. 270 EC)
- Excepció 3a: Diligències finals

b) Admissió

- Proposició en temps i forma
- Legalitat
- Necessitat del mitjà de prova
- Pertinència
- Utilitat

Resolució i recursos

c) Pràctica de la prova

- Contradicció
- Concentració
- Immediació
- Oralitat
- Publicitat general

Pràctica de la prova

- Regla general: la prova es practica en l'acte del judici o en l'acte de la vista
- Excepcions
 - Prova practicada abans del judici o la vista (diferència entre prova anticipada i assegurament de la prova)
 - Aportació de documents juntament amb la demanda o contestació
 - Prova practicada fora de la seu de l'òrgan jurisdiccional (p. ex. reconeixement judicial)
 - Prova practicada abans i fora del judici o de la vista (art. 290 LEC)
 - Prova practicada en diligències finals

Valoració de la prova

- Concepte
- Dos sistemes
 - **Valoració legal** de la prova (diferent del requisit de la legalitat de la prova)
 - Prova documental
 - Prova de declaració de la part (no està subjecta al sistema de valoració legal)
 - Sistema de **lliure valoració de la prova**
- Motivació de la valoració de la prova

Unes altres qüestions sobre la prova

- Proves obtingudes violant drets fonamentals (art. 11.1 LOPJ)
- Presumpcions judicials i legals
- Càrrega de la prova en sentit formal i en sentit material

TEMA 17

Les conclusions

- Al·legacions que efectuen les parts en finalitzar la pràctica de la prova i abans de dictar sentència
- Contingut de les conclusions (art. 433 LEC)
- Són al·legacions en sentit ampli
- Admissibilitat de les conclusions
 - En el judici ordinari: quan s'ha practicat prova en l'acte del judici. Uns altres supòsits
 - En el judici verbal: art. 185.4 LEC

La sentència

- a) Concepte
- b) Classes de sentències
- c) Requisits de la sentència
 1. Claredat, precisió i adequada separació de pronunciaments
 2. La congruència

Concepte

- Acte del jutge pel qual emet un judici de fet i un judici de dret sobre la conformitat a Dret de la pretensió processal, l'estima o la desestima, i posa fi al procés.
- Art. 206.1.3r LEC: “Es dictarà sentència per a posar fi al procés, en primera o segona instància, una vegada que s'haja conclòs la seua tramitació ordinària prevista en la Llei”. També per a posar fi a uns altres recursos.
 - La sentència es pronuncia sobre el tema de fons.
 - Pot dictar-se sentència encara que no haja finalitzat la tramitació ordinària (en cas de renúncia, aplanament).

Classes de sentència

- **Segons la classe de pronunciament**

- Sentència de fons
 - Sentència estimatòria
 - Sentència desestimatòria
 - Sentència merament processal o d'absolució en la instància
-
- ```
graph LR; A[Sentència estimatòria] --> B[Total]; C[Sentència desestimatòria] --> D[Parcial]; E[Sentència estimatòria] --- F[Sentència desestimatòria];
```

- **Segons la classe de pretensió processal**

- Sentència de condemna
- Sentència constitutiva
- Sentència merament declarativa
  - Sentència desestimatòria: és merament declarativa

- **Segons la determinació dels pronunciaments**

- Sentències completament determinades
- Sentències relativament indeterminades (supòsits)

- **Segons el règim d'impugnació**

- Sentències fermes
- Sentències definitives

# Requisits de la sentència

## **a) Claredat, precisió i adequada separació de pronunciaments**

- Requisits formals: manera en què el jutge ha d'expressar-se
- Infracció d'aquests requisits a la fallada (art. 240 LOJ)
- Claredat i precisió: termes sinònims. Suficient determinació dels pronunciaments i de la fallada
- L'adequada separació de pronunciaments: evitar que es resolguen distints temes en un mateix pronunciament

## **b) La congruència**

# La congruència

- **Concepte:** correlació entre la pretensió processal, unes altres peticions i al·legacions de les parts, i l'activitat resolutòria del Tribunal.
- **La congruència és el resultat de la comparació entre dos termes.**
  - A) Una certa activitat processal de les parts**
    - La pretensió processal i peticions del demandat
    - Al·legacions de les parts
  - B) L'activitat resolutòria del Tribunal a la sentència**

# Fonament congruència

- La congruència pot infringir-se de dues maneres:
  - Per excés
  - Per defecte
- La congruència imposa:
  - El deure de no excedir els límits de les peticions i al·legacions de les parts
  - El deure de pronunciament exhaustiu
- Fonament de cada supòsit
  - Com a límit a la potestat de resoldre: principi dispositiu i de contradicció. També principi d'aportació de part
  - Com a deure de pronunciament exhaustiu: (art. 218 LEC; 24 CE)

# Determinació de la congruència

Què s'ha de comparar per a determinar si hi ha o no congruència?

## **A) Activitat de les parts**

- La demanda (pretensió processal i unes altres al·legacions)
- L'ampliació de la demanda
- Unes altres al·legacions posteriors a la demanda
- A la contestació a la demanda i a unes altres al·legacions efectuades amb posterioritat
- A la reconvenció, i contestació a aquesta
- Actes de disposició

## **b) Activitat del jutge (no només la part dispositiva o fallada)**



# Determinació de la congruència (II)

En quins elements ha d'existir correlació perquè es complisca la congruència?

## 1. Correlació quant a les parts

La sentència ha de referir-se i limitar-se a les parts en el procés

## 2. Correlació quant a l'objecte del procés

Objecte immediat/objecte mediat/causa *petendi*

## 3. Correlació quant a unes altres al·legacions que no identifiquen la pretensió processal

Fets constitutius, impeditius, extintius, excloents, fets admesos

## 4. Correlació quant a les tesis jurídiques desenvolupades per les parts?

# Invariabilitat de sentències

- En la firma del jutge: la sentència és invariable
- Excepcions
  - Aclariment, rectificació (art. 214 LEC) i esmena (art. 215.1 LEC)
  - La complementació de sentències (art. 215.2 LEC)
- Aquests mitjans pressuposen el manteniment dels pronunciaments

# Aclariment, rectificació, esmena

## **Requisits subjectius**

- Òrgan competent: el mateix que ha dictat la resolució tot i que s'hagen produït canvis en el titular o els integrants de l'òrgan jurisdiccional
- Pot realitzar-se d'ofici, a instància de part i del MF (termini de dos dies).

## **Requisits objectius**

- ACLARIMENT: complir el requisit de la claredat, precisió, i adequada separació de pronunciaments
- RECTIFICACIÓ: d'errors materials o d'alguna expressió
- ESMENA: permet incloure algun element que s'hauria d'haver inclòs en la resolució però es va ometre

**Efectes:** l'auto d'aclariment, rectificació i subsanació integra la sentència

# Complementació de sentències

- Finalitat: complir el requisit de la congruència com a deure de pronunciament exhaustiu
- Diferència amb l'aclariment, rectificació, esmena (art. 215.2 LEC)
- Pot acordar-se d'ofici o a instància de part
- Forma: sol·licitud per escrit, es resol per auto
- Efectes: l'auto s'integrarà amb la sentència i formarà una resolució enfront de la qual cal interposar recursos

# TEMA 18

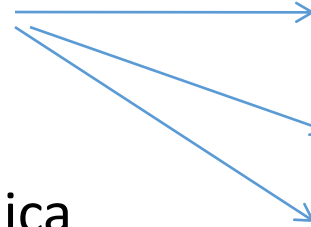
# La finalització del procés

- Aplanament: acte del demandat; el procés acaba en sentència estimatòria de la pretensió
- Renúncia: acte del demandant; el procés acaba en sentència desestimària de la pretensió
- Desistiment: acte del demandant; el procés acaba sense sentència sobre el fons
- Transacció: el procés acaba per l'acord de les dues parts

# L'aplanament

- Concepte

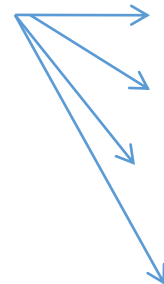
- Diferències



amb l'admissió de fets  
amb la renúncia  
amb la transacció

- Naturalesa jurídica

- Requisits



aptitud dels subjectes  
objecte de l'aplanament  
temps  
forma

- Efectes: aplanament total/parcial

# La renúncia

- Concepte
- Objecte de la renúncia
  - El dret subjectiu material?
  - La pretensió processal?
  - El dret al procés?
  - El dret d'acció en sentit concret
- Diferenciar: renúncia/desistiment
- Naturalesa jurídica
- Requisits:
  - Aptitud dels subjectes
  - Requisits quant a l'objecte de la renúncia
  - Requisits de temps i forma
- Efectes



# La transacció

- Concepte
- Diferència entre transacció judicial/extrajudicial
- Naturalesa jurídica (material i processal)
- Requisits
  - Aptitud de les parts
  - Objecte de la transacció (transacció pura i mixta)
  - Requisits de temps i forma
  - Aprovació judicial
- Efectes:
  - Terminació del procés
  - Vinculació de les parts al que s'ha acordat
  - Eficàcia executiva

# El desistiment

- **Concepte**
  - Desistiment en fase de recursos
- **Requisits**
  - Subjectius
  - Objectius
  - De temps
  - De forma
- La denominada bilateralitat del desistiment
- **Efectes**
  - Si el demandat no s'hi oposa, **Decret del secretari en què s'acorda el sobreseïment del procés**
  - Si el demandat s'hi oposa, **el jutge resol**

# La caducitat de la instància

- Concepte
- Pressuposicions d'admissibilitat:
  - Que el procés quede paralitzat per voluntat de les parts (relacionar amb l'impuls d'ofici)
  - El transcurs dels terminis legals
  - Que no hi haja causa de força major
- Resolució que declara la caducitat:

Decret del Secretari. Recurrible mitjançant recurs de revisió directe (art. 237.2 LEC)
- Efectes (diferenciar en la fase de recursos)

# Satisfacció extraprocessal o manca sobrevinguda de l'objecte del procés (art. 22 LEC)

- Concepte
- Requisits
  - Aptitud subjectes
  - Objecte
  - Procediment
- Efectes:
  - Si les parts hi estan d'acord, Decret del Secretari que posa fi al procés
  - Si alguna de les parts al·lega que subsisteix interès legítim, es convoca a compareixença i el jutge resol per auto
  - Recursos

# TEMA 19

# Els mitjans d'impugnació

- Concepte i diferència amb unes altres figures
- Classes de mitjans d'impugnació
  - Recursos que es dirigeixen contra resolucions que han adquirit fermesa i cosa jutjada (revisió i rescissió)
  - Incidents d'oposició contra resolucions dictades sense prèvia audiència (oposició a MC *inaudita part*)
  - Mitjans d'impugnació contra resolucions del secretari judicial (reposició i revisió)
  - Recursos contra resolucions no fermes (finalitat)
- Fonament dels mitjans d'impugnació

# Classes de recursos

- Recursos devolutius i no devolutius
  - Criteri de distinció
  - Interposició del recurs davant del tribunal *a quo*
- Recursos ordinaris i extraordinaris
  - Criteri de distinció
  - Ordinaris: reposició, queixa, apel·lació
  - Extraordinari: per infracció processal, cassació

# El dret d'impugnació

Forma part del dret a la tutela judicial efectiva de l'art. 24.1 CE?

- L'art. 24.1 CE no imposa al legislador l'establiment de recursos en el procés civil.
- Si el legislador configura un recurs, pot incórrer en inconstitucionalitat si està regulat en contra del principi d'igualtat.
- Quan la resolució d'inadmissió d'un recurs no és raonable o és arbitrària, pot ser lesiva de l'art. 24.1 CE.



# Requisits dels recursos

- a) Tribunal competent
- b) Requisits de les parts
- c) Gravamen
- d) Resolució impugnable
- e) Termini d'interposició
- f) Requisits de forma
- g) Constitució d'un dipòsit per a recórrer
- h) Requisits especials

# Efectes dels recursos

- a) Obstacle a la fermesa de la resolució
- b) Expectativa de nul·litat, anul·lació o reforma de la resolució impugnada
  - Prohibició de la *reformatio in peius*
- c) Efecte suspensiu
  - No limitat als efectes executius de la sentència

# Recurs de reposició

- **Concepte**

- Recurs ordinari contra certes resolucions de direcció processal que s'interposa davant del mateix tribunal que va dictar la resolució impugnada i és resolt per aquest.

- **Resolucions impugnables**

- Totes les providències i autos no definitius
- Excepcions
- Resolucions dictades en vistes orals

- **Efectes del recurs**

- No efecte devolutiu; no efecte suspensiu

- **Procediment i resolució**

# Impugnació de resolucions del secretari judicial

- Potestat del tribunal de declarar d'ofici la nul·litat de la resolució del secretari
- Recurs de reposició contra
  - Diligències d'ordenació i decrets no definitius
  - Resolució que resol la reposició: impugnable davant del tribunal
- Recurs de revisió
  - Contra les resolucions que la llei preveu expressament, bé prèvia reposició o bé de manera directa
  - Els decrets del secretari judicial que posen fi al procés o impedisquen la seua continuació (definitius)

# TEMA 20

# El recurs d'apel·lació

- **Recurs d'apel·lació i segona instància**

- Apel·lació contra sentència definitiva: obri la 2a instància del procés
- Apel·lació contra resolució diferent de l'anterior: no es tracta d'una segona instància

- **La segona instància**

Nou judici o revisió de la primera instància?

- **Apel·lació plena/apel·lació limitada**

- **Òrgan jurisdiccional competent**

- Quan la S ha sigut dictada pel JPI: l'AP (en judicis verbals per la quantia es constituirà amb un únic magistrat, art. 82.1.5è LOPJ)
- Quan la S ha sigut dictada pel JM: la Secció AP especialitzada (art. 98 LOPJ)
- Quan la S ha sigut dictada pel Jutjat de la Marca Comunitària: la secció de l'AP d'Alacant especialitzada

- **Legitimació de les parts (tercers)**

# Resolucions recurribles en apel·lació

- **Sentències**

- Les que posen fi al procés pronunciant-se sobre la pretensió processal
- No cap apel·lació contra sentències dictades en judici verbal per una quantia que no supere els 3.000 € (art. 455.1 LEC)

- **Autos definitius**

- Per apreciar causes processals
- Per fets o actes que impliquen la terminació del procés

- **Autos expressament apel·lables**

- Són els no definitius
- La seua impugnació separada i amb efectes suspensius ha anat desapareixent
- S'impugnen en reposició; només seran apel·lables si la llei així ho preveu

- **Autos que deneguen la personació del tercer**

# Procediment del recurs

## Actes davant del Tribunal *a quo*

- Escrit d'interposició del recurs (termini/contingut de l'escrit/proposició de prova/taxes i depòsit per a recórrer)
- Control dels requisits i resolució del secretari judicial on es té per presentat el recurs
- Si falta algun requisit, el secretari judicial ho posarà en coneixement del tribunal perquè resolga
  - Providència d'admissió (la part apel·lada no pot recórrer; podrà després oposar-se)
  - Auto d'inadmissió: enfront del qual cap recurs de queixa davant del tribunal *ad quem*
- Traslletat a la part apel·lada: **oposició o impugnació** de la resolució apel·lada (per escrit)
- Si s'ha interposat apel·lació posterior, es trasllada a l'apel·lant principal perquè oposició
- Comprovats els requisits dels escrits es remetran els autos al tribunal *ad quem*
- Emplaçament de les parts davant del tribunal *ad quem*: conseqüències

## Actes davant del tribunal *ad quem*

- **Recurs de queixa**
- Admissió de prova/celebració de vista
- Resolució de l'apel·lació: sentència o auto segons la resolució recorreguda



# Efectes de l'apel·lació

- Efecte devolutiu
  - Àmbit de coneixement del tribunal *ad quem*
  - Prohibició de *reformatio in peius*
- Efecte suspensiu
  - En què consisteix?
  - En quins casos es produeix?
    - Sentències desestimatòries i autos definitius
    - Sentències estimatòries
    - Autos definitius

# Apel·lació inicial i apel·lació posterior

- Apel·lació principal: la que interposa cada part en el termini ordinari.
- Apel·lació posterior: la que interposa la part apel·lada quan s'està tramitant el recurs d'apel·lació de l'apel·lant principal.
- Termini per a interposar-lo.
- Eficàcia de l'apel·lació posterior.

# Objecte del recurs d'apel·lació

- A. Peticions impugnatives
- B. Alegacions que les fonamenten
- C. Proposició de prova

# Objecte del recurs d'apel·lació

1. Petició per la qual se sol·licita que es revoque **la sentència sobre l'objecte del procés** i es dicte una nova sentència favorable.
2. Petició per la qual se sol·licita que es revoque una **resolució processal** (de contingut processal) no ajustada a dret i que es dicte una nova resolució sobre aquesta qüestió.
3. Petició per la qual se sol·licita que es declare la nul·litat o anul·lació d'una resolució judicial i, si escau, dels actes processals precedents, per infracció de normes i garanties processals.

# Al·legacions que fonamenten el recurs

- Al·legacions relatives a la infracció de normes i garanties processals
- Al·legacions argumentatives
  - a) Dirigides a que s'estimen les peticions impugnatives
  - b) Dirigides a que es confirme la resolució impugnada
- Al·legacions innovadores

# Proposició de prova

- Sistema d'apel·lació limitada
- Motius per a admetre prova en segona instància
  - Excepcions a la preclusió en la primera instància
  - Revisió del judici d'admissibilitat de la 1a instància
- Poden proposar-se en apel·lació:
  1. Proves proposades en la 1a instància però inadecuadament inadmeses
  2. Proves admeses en 1a instància però no practicades per causa no imputable a la part
  3. Proves en relació a fets nous/desconeguts
  4. Proves proposades pel declarat en rebel·lia
  5. Presentació de documents en 2a instància

# La resolució de l'apel·lació

El contingut d'aquesta depèn de la petició impugnativa:

a) Si se sol·licita nul·litat per infracció de normes i garanties processals:

- En l'acte de la sentència es pot corregir.
- En actes precedents a la sentència: nul·litat i retornar el procés a l'estat anterior al moment de la infracció.

b) Si se sol·licita la revocació de la sentència de fons.

c) Si se sol·licita revocació d'una resolució de contingut processal.

# TEMA 21



# Recurs extraordinari per infracció processal

- Regulació prevista en el text de la LEC (no vigent)
  - Diferència entre cassació i infracció processal
  - Recursos alternatius per a cada part
  - Competència: sala civil i penal del TSJ
  - La reforma de la LOPJ per a contemplar aquesta competència no es va aconseguir
- Regulació prevista en la Disp. final 16a (vigent)
  - Competència: TS i TSJ
  - Resolucions recurribles; les mateixes que en cassació

# Motius del recurs

- Infracció de normes sobre jurisdicció i competència
- Infracció de normes reguladores de la sentència
  - Qüestió de les normes processals que s'apliquen per a resoldre el tema de fons
- Infracció de normes reguladores dels actes i les garanties processals
  - Quan la infracció determina nul·litat o haja produït indefensió
- Vulneració de drets fonamentals previstos en l'art. 24 CE

# Sentència del recurs

- Depèn del motiu al·legat
  - Anul·lació de la sentència per falta de jurisdicció i competència
  - Anul·lació de la sentència i reposició del procés al moment anterior al qual es va produir la infracció
  - Quan la infracció es produeix en l'acte de la sentència, anul·lació d'aquesta i emissió d'una altra on es corregisca el defecte

# TEMA 22

# El recurs de cassació

- Característiques

- És un recurs extraordinari
  - Al·legació de motiu
  - Tècnica de resolucions recurribles limitades
- No és una tercera instància
- Només permet revisar el judici de Dret
- Compleix la funció d'unificar la jurisprudència

# Òrgan jurisdiccional competent

- Regla general: Sala Civil TS (art. 56 LOPJ).
- Competència de la Sala civil i penal TSJ (art. 73.1.a LOPJ).
- Problema que planteja aquesta distribució de competències:
  - El TS pot formar jurisprudència sobre dret comú i sobre dret foral.
- Competència quan el recurs es fonamenta en dret comú i en dret foral: TSJ (art. 478.1 LEC).
- Si la norma infringida és de naturalesa constitucional, la competència correspon al TS (art. 5.4 LOPJ).

# Resolucions recurribles (I)

- Totes han de complir una característica general: sentències dictades per les AP en segona instància.
- No són recurribles en cassació:
  - **Autos** dictats per les AP en segona instància tot i que determinen la fermesa d'un pronunciament de fons.
  - Sentències dictades en **primera i única instància** per les sales civils del TSJ (art. 477 LEC).
- Són recurribles les resolucions de la AP en conèixer els recursos sobre reconeixement i execució de resolucions segons el Reglament 44/2001.

# Resolucions recurribles (II)

- A més, han de complir alguna característica especial:
  - Dictades en processos per a la tutela judicial civil de drets fonamentals, llevat dels que contempla l'art. 24 CE.
  - Dictades en processos la quantia dels quals supere els **600.000** euros.
  - Que concórrega interès cassacional:
    - Quan la sentència s'oposa a doctrina jurisprudencial del TS sobre la qüestió resolta.
    - Quan la sentència resolga punts i qüestions sobre els quals hi ha jurisprudència contradictòria de les Audiències Provincials.
    - Quan la sentència aplica normes que no porten més de cinc anys en vigor.



# Motiu del recurs

Art. 477.1 LEC: “El recurs de cassació haurà de fundar-se, com a únic motiu, en la infracció de normes aplicables per a resoldre les qüestions objecte del procés”.

1. Què significa la infracció de normes.
2. No és possible revisar en cassació l'enjudiciament dels fets.
3. No és possible fundar el recurs de cassació en infracció de normes processals.

# Infracció de norma aplicable per a resoldre l'objecte del procés

- En què consisteix
- La infracció s'ha de produir en els pronunciaments (decisions) de la sentència, bé en la part dispositiva o bé en la motivació
- En principi, són normes de dret material
- Les normes poden infringir-se de maneres diferents:
  - Desconeixement de la norma
  - Errònia interpretació
  - Aplicació de la norma a un supòsit de fet que no li correspon
- Poden ser infringides normes diferents:
  - La CE, els seus preceptes són directament aplicables
  - Les lleis formals, els decrets- llei, els decrets legislatius.
  - Les normes previstes en els tractats internacionals
  - Les normes de Dret comunitari
  - Les lleis estrangeres quan s'apliquen per part dels tribunals espanyols
  - El costum
  - Els principis generals del Dret

## La cassació només permet revisar l'enjudiciament jurídic

- No és possible revisar en cassació l'enjudiciament dels fets
- En l'anterior procés civil hi havia una excepció: quan s'aplicava una norma de valoració legal
- La distinció entre la qüestió de fet i la qüestió de dret dista de ser clara
  - Per la tendència de les parts a ampliar els límits del recurs
  - Perquè no sempre és clara la distinció entre el fet i el dret

# Cassació i infracció de norma processal

- La infracció de norma processal queda exclosa de la cassació perquè:
  - Té un recurs específic (REIP)
  - Aquesta norma no és aplicable per a resoldre l'objecte de procés
- El problema de les normes processals que s'apliquen per a resoldre l'objecte del procés:
  - Normes que estableixen el valor provatori legal de certs mitjans de prova
  - Els pressupostos de la tutela declarativa
  - Les normes sobre la càrrega material de la prova
  - L'efecte vinculant de la cosa jutjada
- Aquestes normes són processals però s'apliquen per a resoldre l'objecte del procés.
- La infracció d'aquestes normes ha d'al·legar-se, segons el TS, en el recurs extraordinari per infracció processal.

# La sentència del recurs de cassació

- Si el TS entén que s'han infringit les normes invocades en el motiu, estimarà el recurs i cassarà la sentència impugnada.
- En aquest cas, el TS dictarà sentència sobre l'objecte del procés.
- S'ha de tenir en compte que: les divergències jurisprudencials hauran sigut examinades per a admetre el recurs.
- Per a estimar-lo o no, el que es comprova es l'aplicació (correcta o no) de la norma al cas concret.

# TEMA 23

## LA FERMESA (cosa jutjada formal)

- a) Concepte i diferències amb:
  - La invariabilitat de les sentències
  - L'executivitat
- b) Fonament: fixesa i estabilitat. No només en sentències
- c) Supòsits en què les resolucions judicials adquireixen fermesa (art. 207.2 LEC)
  1. No previsió d'un recurs
  2. Transcurs del termini legal sense interposar recurs
  3. Consentiment de la resolució/renúncia al recurs
  4. Desistiment del recurs
  5. Caducitat del recurs

# Cosa jutjada material

- Concepte:

Qualitat d'immutable que té la decisió d'una sentència ferma respecte de qualsevol procés posterior entre les mateixes parts i sobre el mateix objecte (pretensió processal).

- Fonament

- Necessitat de fixesa i estabilitat.
- La sentència és exercici de potestat jurisdiccional. Només les sentències produeixen cosa jutjada.

- Efectes

- Negatiu o excloent.
- Positiu o perjudicial.



# Efectes de la cosa jutjada

- Efecte negatiu o excloent
  - Exclusió d'un procés posterior entre les mateixes parts i amb el mateix objecte.
- Efecte positiu o prejudicial
  - El deure d'ajustar-se al que ja s'ha resolt en la sentència ferma d'un altre procés anterior.
  - Aquesta sentència pot al·legar-la:
    - L'actor: fet constitutiú
    - El demandat: fet impeditiu, extintiu, excloent

# Resolucions que produeixen cosa jutjada

- Les sentències fermes sobre l'objecte del procés (estimatòries o desestimatòries)
- També l'auto que posa fi al procés per satisfacció extraprocessal o manca sobrevinguda d'objecte (art.22 LEC)
- Es plantegen dubtes:
  - Autos que posen fi al procés per falta de pressupostos processals
    - P. ex. l'auto que declara la falta de competència genèrica o objectiva
  - Sentències dictades en un procés sumari (art. 477.2, 3 i 4 LEC)
    - Concepte de processos sumaris
    - Possible efecte de cosa jutjada sobre l'objecte del procés sumari, distint d'un eventual procés plenari posterior

# Abast i límits de la cosa jutjada

- Límits objectius

- Identitat de l'objecte del procés
- L'objecte del procés posterior comprén l'objecte del primer procés
- La cosa jutjada es projecta sobre la resolució de l'objecte del procés
- Qüestions prejudicials (no cosa jutjada)
- La cosa jutjada es projecta sobre la pretensió, reconvenció, excepcions reconvenccionals
- Atendre els elements identificadors de l'objecte del procés, no els fets rellevants per a resoldre la pretensió

# Abast i límits de la cosa jutjada

- Límits subjectius

- Les parts del procés posterior han de coincidir amb les parts del primer procés.
- Extensió de l'efecte als hereus o causahavents de les parts, quan la successió s'haja produït després de la litispendència.
- Extensió de l'efecte a tercers:
  - En supòsits de legitimació per substitució: la cosa jutjada arriba al legitimat per substitució i al titular del dret.
  - Processos d'impugnació d'acords socials: afecten tots els socis.
- Extensió de l'efecte respecte a tots: sentències en matèria d'estat civil, matrimoni, filiació, paternitat...

# Abast i límits de la cosa jutjada

- Límits temporals

- La sentència es dicta atenent l'estat de fets existent després de la preclusió de les alegacions
- Amb posterioritat: poden seguir tenint lloc fets i actes jurídics
- La cosa jutjada no pot oposar-se quan se sol·licita que es declaren les conseqüències jurídiques d'aquests fets o actes posteriors
- Les modificacions poden ser de dues classes:
  - Integren una nova pretensió processal
  - Són fets rellevants per a la resolució de la pretensió

# Tractament processal de la cosa jutjada

- Examen d'ofici per part del Tribunal.
- Efecte negatiu o excloent: tractament en l'audiència prèvia (art. 421 LEC) o a l'inici de la vista (art. 443.2 LEC).
- Efecte positiu o vinculant: la sentència d'un altre procés ha de ser tinguda en compte per part del Tribunal:
  - El demandant ho al·lega com a fet constitutiú.
  - El demandat ho al·lega com a defensa de fons.

# TEMA 24

# La impugnació de la cosa jutjada

- La cosa jutjada es basa en la *seguretat jurídica*.
- L'OJ atén també el valor *justícia* quan permet que aquesta cosa jutjada s'anul·le.
- A tal fi es contemplen uns mitjans excepcionals:
  - Judici de revisió.
  - La rescissió de sentències dictades en rebel·lia.
  - L'incident excepcional de nul·litat d'actuacions.
- També pot afectar la cosa jutjada el recurs d'empara.
- No l'afecten les sentències dictades pel TEDH.



# El judici de revisió

- Cal no confondre'l amb el recurs de revisió contra decrets definitius del secretari judicial (art. 454 bis).
- Fonament:
  - L'activitat de les parts o del tribunal ha estat influenciada per supòsits de violència, ignorància i dol que, en cas de no concórrer, la sentència hauria sigut diferent.
- Naturalesa jurídica:
  - No és un recurs que s'interposa dins d'un procés.
  - És un nou procés que s'interposa quan la sentència ja és ferma.
  - El seu objecte és una pretensió constitutiva de naturalesa processal.
  - Només poden fundar-se en els fets previstos en la llei (art. 510 LEC).
  - Es dirigeix a eliminar la cosa jutjada i a possibilitar un nou procés entre les mateixes parts i el mateix objecte.

## Pressupostos del judici de revisió (art. 510 LEC)

- Obtenció, després de la sentència, de documents decisius:
  - No pogueren obtenir-se per força major o per obra de la part en favor de la qual s'haja dictat.
- Falsedat documental:
  - La sentència es dictà basant-se en documents que la part desconeixia que eren falsos o que s'han declarat falsos penalment amb posterioritat.
- Fals testimoni:
  - La sentència recau en virtut de prova testifical o pericial i els testimonis o pèrits han sigut condemnats per fals testimoni per aquest procés.
- Suborn, violència o maquinació fraudulenta:
  - Si s'haguera guanyat injustament en virtut de suborn, violència o maquinació fraudulenta.

# Requisits d'admissibilitat

- **Tribunal competent:**
  - Sala civil del TS en caràcter general (art. 56.1r LOPJ).
  - Sala civil i penal del TSJ (art. 73.1.b LOPJ):
    - Quan la sentència l'ha dictada el TS o un tribunal amb seu en la CA i aplicant dret foral.
- **Legitimació**
  - Qui haja sigut part perjudicada per la sentència ferma impugnada.
- **Termini per a interposar-lo**
  - Cinc anys des de la data de la publicació de la sentència que es pretén impugnar.
  - Dins del termini anterior, sempre que no hagen passat tres mesos des que es va descobrir la causa del recurs.
- **Depòsit per a recórrer:** 300 euros (art. 513 LEC).
- Se sol·licita informe al MF.
- La sentència de revisió pot rescindir totalment o parcialment la sentència impugnada.
- Les parts podran iniciar, si ho estimen oportú, un procés nou.

# Rescissió de sentències dictades en rebel·lia

- Per a la declaració de rebel·lia és necessari:
  - Que l'acte de la crida al procés siga vàlid.
  - La falta de personació o la personació inadmissible (amb independència dels motius).
- No obstant això, aquests motius, són rellevants per a aquest mitjà d'impugnació contra una sentència ferma dictada en rebel·lia.
- És també un mitjà excepcional com el judici de revisió.

## Pressupostos

1. Haver estat constantment en rebel·lia.
2. Que la sentència ferma produïska cosa jutjada.
3. Desconeixement de la pendència del procés:
  - Pels fets previstos en l'art. 501.2n i 3r.
  - Alternativament, concurrència de força major no interrompuda, que li haja impedit personar-se en el procés.
4. Termini per a interposar la pretensió de rescissió:
  - Vint dies des de la notificació, personal o en el domicili, de la sentència ferma.
  - Quatre mesos des de la notificació d'aquesta sentència per edictes.

## Requisits d'admissibilitat

- La competència per a conèixer la pretensió de rescissió correspon al tribunal que haja dictat la sentència en rebel·lia (art. 501.1 LEC).
- Si s'estima la pretensió de rescissió, es reobri el procés acabat en rebel·lia
- Si el demandat no aprofita la possibilitat de contestació, el procés reobert torna a tancar-se, i es reproduïx la mateixa sentència que va ser rescindida (art. 508 LEC).

Incident de nul·litat, posterior a resolució ferma, per vulneració de drets fonamentals  
(arts. 241.1 LOPJ i 228.1 LEC)

- És un incident per a sol·licitar la nul·litat d'actuacions per infraccions descobertes després de la fermesa de la sentència.
- Ha d'invocarse la vulneració de drets fonamentals.
- És un mitjà excepcional i subsidiari:
  - Només s'admetrà quan no siga possible cap altre recurs.
  - No s'admetrà quan la part ho haguera pogut denunciar abans.

# TEMA 25



# La diversitat de procediments

1. Diversitat de procediments per al procés civil
2. Classes de procediments
  - a) **Procediments comuns**
    - El judici ordinari i el judici verbal.
    - L'adequació de cadascun s'efectua:
      - Per normes especials per la matèria que s'apliquen preferentment.
      - Per normes que atenen la quantia.
  - b) **Procediments especials**
    - Regulació diferent de la dels comuns.
    - La seua adequació s'efectua atenent criteris qualitius.
    - Són els del Llibre IV LEC i algun altre.
  - c) **Procediments comuns amb especialitats**
3. Processos sumaris (art. 447 LEC) i processos plenaris

# Normes per a determinar el procediment adequat

## 1. **Judici ordinari (art. 249 LEC)**

- Diverses pretensions atenent la matèria (drets honorífics, dret a l'honor o uns altres DF, competència deslleial, propietat Intel·lectual, propietat industrial, etc.).
- Pretensions la quantia de les quals supere els 6.000 € o siga impossible de calcular.

## 2. **Judici verbal (art. 250 LEC)**

- Diverses pretensions per la matèria (desnonament per falta de pagament, reclamació de rendes per arrendament, recobrar la possessió de béns mobles o immobles, reclamació d'aliments, etc.).
- Pretensions la quantia de les quals no supere els 6.000 €.

## 3. **Normes per a determinar la quantia (art. 251 LEC)**

## 4. **Normes per a determinar la quantia en cas d'acumulació de pretensions (art. 252 LEC)**

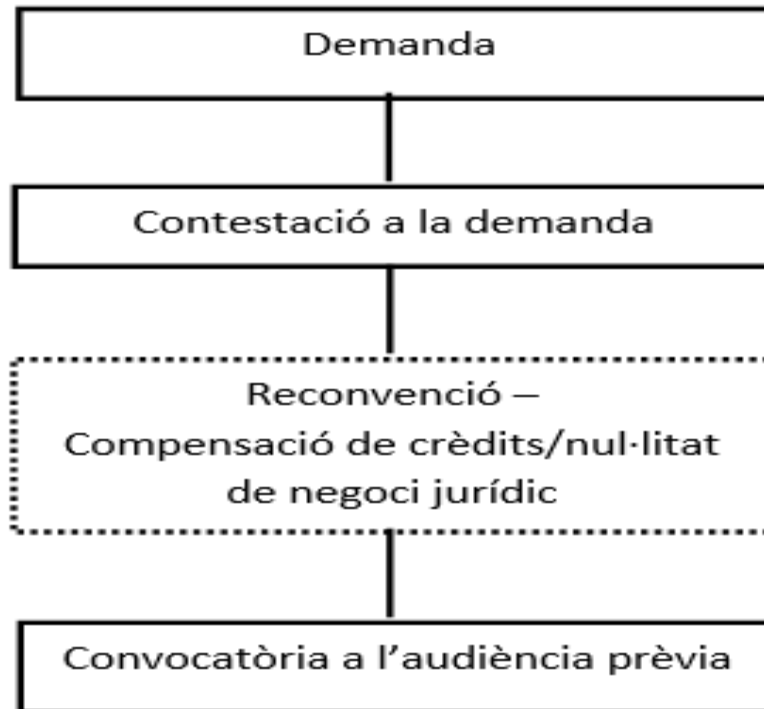
## Tractament processal (arts. 254-255 LEC)

- L'actor haurà d'indicar en la demanda el procediment que cal seguir.
- Control per part del Secretari judicial: resolució que indique el procediment que cal seguir quan no és el correcte.
- Si el procediment depèn de la quantia, i en la demanda no consten suficients dades per tal de calcular-la, es requerirà per a esmenar.
- Control a instància de part: en la contestació a la demanda.
- Possibilitat que les parts arriben a un acord sobre la quantia del litigi.

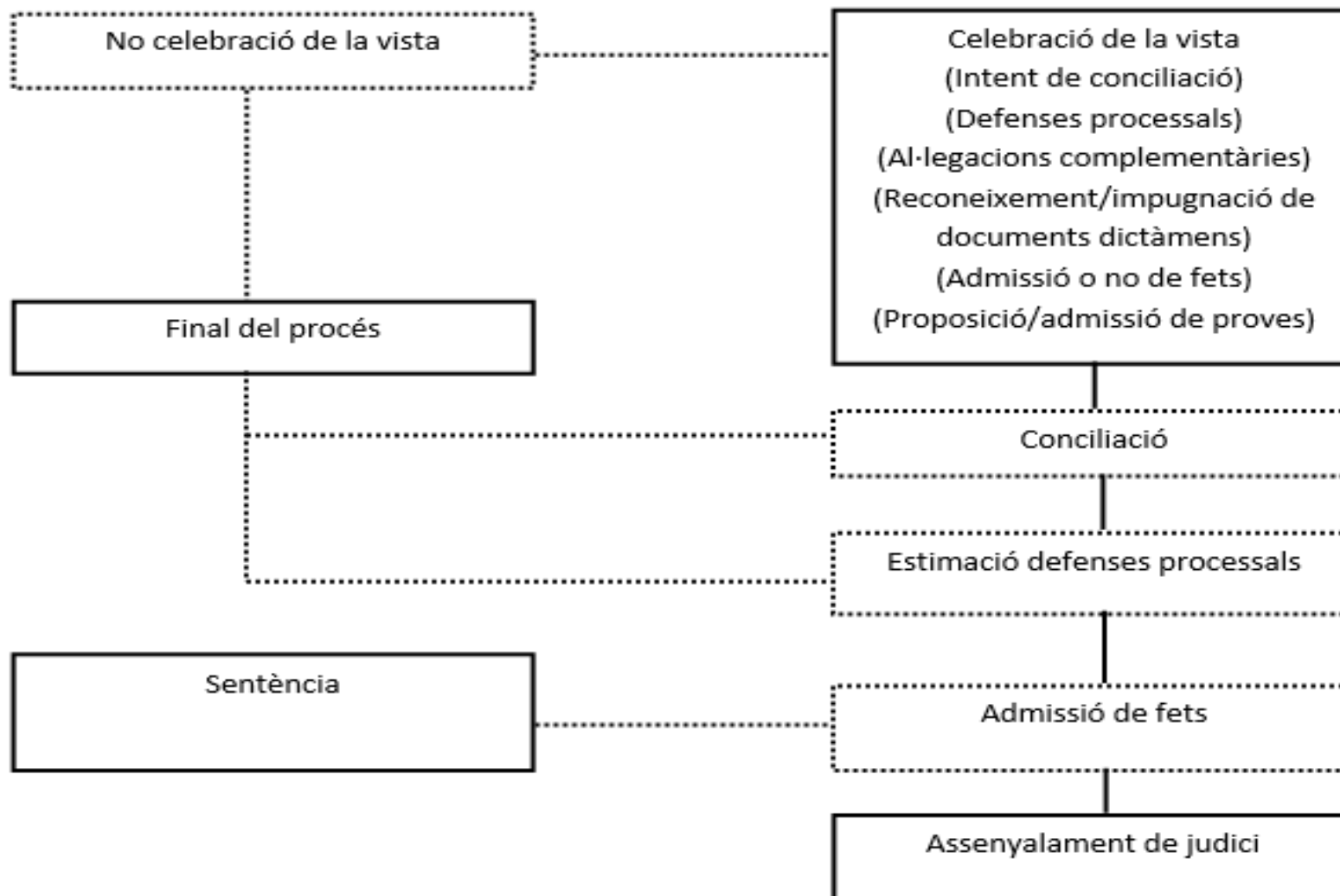
# TEMA 26

# ANNEX 1: DINÀMICA PROCEDIMENTAL DEL JUDICI ORDINARI

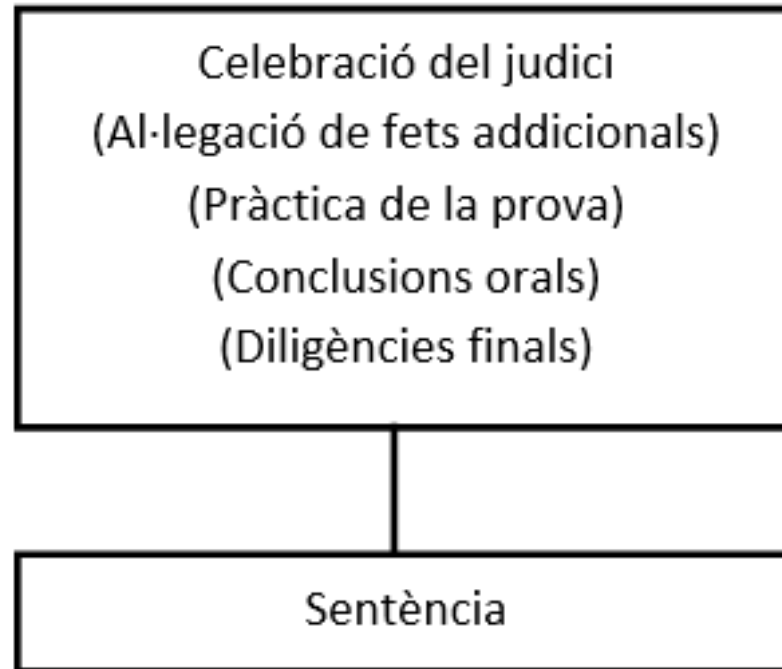
- 1. Fase d'iniciació i al·legacions de part.



- 2. Fase d'audiència prèvia al judici.

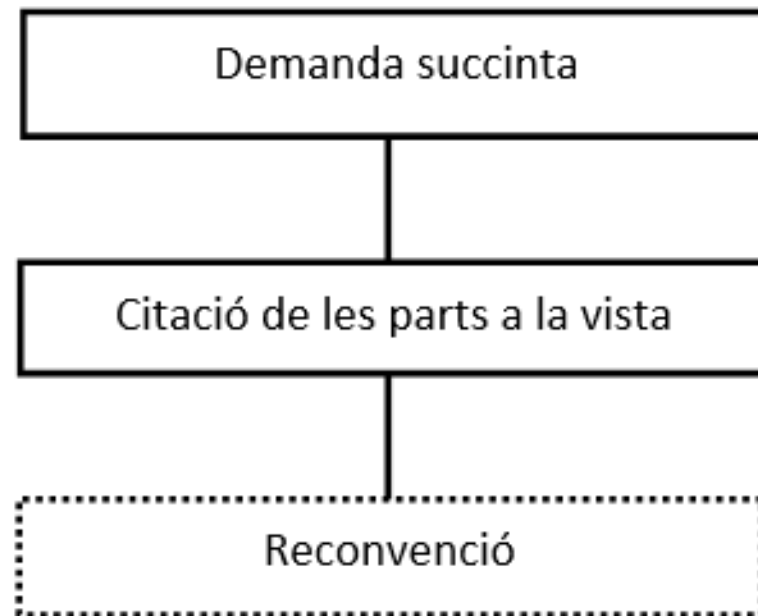


- **3. Fase de judici i sentència.**



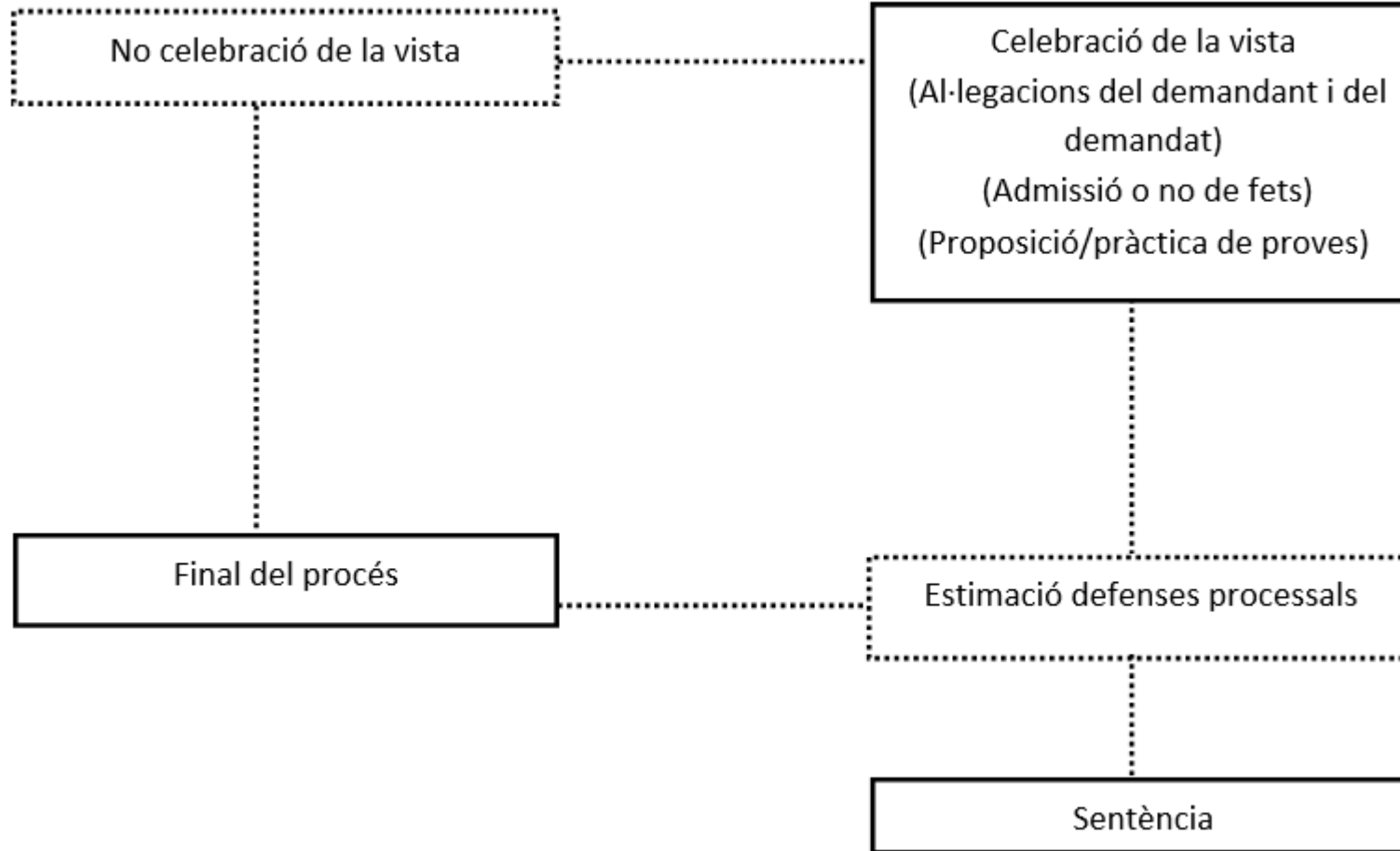
# ANNEX 2: DINÀMICA PROCEDIMENTAL DEL JUDICI ORDINARI

- 1. Fase d'iniciació del procés.





- **2. Fase de judici o vista i sentència.**



# TEMA 27

# Crisis processals

- Alteracions que tenen lloc en el procés i que impliquen un desenvolupament anormal d'aquest.
- Les crisis poden ser
  - Subjectives
    - Afecten les parts
    - Afecten l'òrgan jurisdiccional
  - Objectives
    - Ampliació de la demanda; reconvenció
  - D'activitat
    - Avanç anormal del procés; retrocés anormal; paralització del procés

# Qüestions prejudicials

- **Concepte**

Qüestió prejudicial és un tema controvertit que, podent constituir per si mateix l'objecte autònom d'un procés, condiciona jurídicament el sentit de la resolució sobre l'objecte d'un altre procés pendent.

- **Classes:**

- Homogènies/heterogènies
- Devolutives/no devolutives

- **Regla general: art. 10.1 LOPJ: no devolutives**

- **Excepció:**

- Qüestions prejudicials penals en procés civil

## Qüestió prejudicial penal en procés civil

- Produirà la suspensió del procés civil
  - Coincidència de fets en els dos processos
  - Document (mitjà de prova) fals
- Moment en què s'acorda la suspensió
  - En cas de coincidència de fets: des que s'inicia el termini per a dictar sentència (art. 40.3 LEC)
  - En cas de falsedat documental: des que es constata la pendència del procés penal (art. 40.4 LEC).
- Eficàcia vinculant de la sentència penal en el procés civil (regulació limitada, art. 116 Lecrim)

# TEMA 28

# Despeses i costes processals

- Despeses processals
  - Tot desemborsament econòmic que té el seu origen directe i immediat en el procés.
- Costes processals
  - La part de les despeses que una de les parts processals (la condemnada en costes) haurà de satisfer a la contrària.
- Quines despeses processals poden incloure's en les costes?
  - Art. 241.1 LEC.

## Poden ser costes les despeses següents

- Els honoraris dels **advocats** i de la **representació** tècnica quan siguin preceptius.
- Les despeses per la inserció d'**anuncis o edictes** que de manera obligada hagen de publicar-se durant el procés.
- Els **depòsits** necessaris per a la presentació de recursos.
- Els drets dels **pèrits** i uns altres **abonaments** que s'hagen de realitzar a **persones** que hagen intervingut en el procés.
- Les despeses per l'**expedició de còpies, testimonis, documents**, llevat dels que es reclamen per part del tribunal a registres i protocols públics, que són gratuïts.
- Drets **aranzelaris** que s'hagen d'abonar conseqüència d'actuacions necessàries per al desenvolupament del procés.
- La **taxa** per l'exercici de la potestat jurisdiccional (llevat d'excepcions).



# Pagament de les despeses i de les costes

- Cada part pagarà les despeses del procés causades en la seua pròpia instància *a mesura que es vagen produint* (art. 241.1 LEC).
- Els titulars de crèdits derivats d'aquestes despeses poden reclamar-los sense esperar que finalitze el procés (art. 241.2 LEC).
- Obligats al pagament:
  - Les parts processals.
  - En cas de DAJG: l'obligat és l'Estat.
- El creditor serà un tercer que pot intervenir o no en el procés.
- Despeses comunes: pèrits, testimonis.
- La satisfacció d'aquests crèdits dependrà de la relació jurídica material existent. Hi ha procediments especials (p. ex. per a advocats i procuradors).

# Condemna en costes

- **Concepte**
  - Es reconeix el dret d'una de les parts a percebre part de les despeses del procés.
  - La condemna en costes és un pronunciament que s'inclou en la mateixa resolució que posa fi al procés.
  - La condemna en costes no inclou la seua quantificació.
- **Criteris per a la seua imposició:**
  - El criteri objectiu o de venciment.
  - El criteri subjectiu o de temeritat.

## Hi haurà condemna en costes

- En primera instància s'imposaran **a favor** de la part les pretensions de la qual han sigut totalment estimades.
- En recursos, s'imposaran les costes a càrrec de la part recurrent quan el recurs ha sigut totalment desestimat.
- Quan l'aplanament té lloc després de la contestació a la demanda, s'imposen al demandat.
- Quan el desistiment no és acceptat pel demandat, s'imposen al demandant.

## No hi haurà condemna en costes

- Quan les pretensions han sigut totalment estimades però el tribunal considera que el cas presentava **dubtes seriosos de fet o dret**.
- Quan hi ha hagut una **estimació o desestimació parcial** de les pretensions i el tribunal estima que no concorren mèrits per a imposar-les per temeritat a una de les parts.
- En els recursos d'apel·lació, per infracció processal i cassació, en cas d'estimació total o parcial de qualsevol d'aquests recursos.

# Taxació i exacció de costes

- Dos tràmits contingents:
  - Taxació: incident dirigit a la quantificació de les costes.
  - Exacció: incident dirigit a fer-les efectives per l'execució forçosa.
- Taxació
  - Competència del secretari judicial del tribunal que haja conegut el procés.
  - Es presenta davant d'ell sol·licitud acompanyada dels justificants de les despeses.
  - El secretari practica la taxació i la remet a les parts.
  - Les parts poden impugnar-la.
  - El secretari resol la impugnació per decret. Contra aquest cap revisió.
- Una vegada taxades, es notifica al deutor i se li ofereix la possibilitat de pagar.
- Si no paga, es procedeix a l'exacció de costes.

# TEMA 29

# El procés d'execució

**A. Concepte:** aquell en què s'exercita la potestat jurisdiccional per ajustar a la realitat allò que estableix un títol executiu.

## **B. Procés d'execució després d'un previ procés de declaració**

- a) No és necessari, ni admissible, en cas de tutela declarativa i constitutiva.
- b) És necessari en cas de tutela de condemna. Després de la sentència estimatòria de la pretensió de condemna és possible:
  - El compliment voluntari del condemnat.
  - En defecte d'açò, la part vencedora podrà iniciar el procés d'execució.

## **C. Procés d'execució sense previ procés de declaració**

- La llei contempla la possibilitat d'acudir directament al procés d'execució basant-se en determinats documents (títols executius no judicials).

**D. Definició:** Instrument que conté els mitjans coactius adequats perquè es faci efectiva en la realitat la prestació imposada al títol executiu.

# Fonament i límits constitucionals

- Quan l'execució té el seu origen en una prèvia resolució judicial, l'execució i el dret a aquesta tenen fonament constitucional.
  - Art. 24.2 CE: forma part del dret a la tutela judicial efectiva, el dret a que la fallada es complisca i a que el recurrent siga repost al seu dret, i compensat pels danys i perjudicis soferts.
  - Art. 117.3: la potestat jurisdiccional consisteix a jutjar i *fer executar el que s'ha jutjat*.
- L'execució sense prèvia resolució judicial no té fonament constitucional.
  - Correspon a la llibertat de configuració normativa del legislador.
  - Però si s'estableix, queda subjecta a exigències constitucionals.
- Límit de la indefensió:
  - Dependrà de si prèviament hi ha hagut o no un procés de declaració.



# Principis del procés d'execució

- **Dualitat de posicions**
  - Executant (creditor) i executat (deutor).
- **La vigència limitada del principi de contradicció**
  - El procés d'execució no requereix un debat contradictori entre les parts dirigit a que es declare el dret.
  - Açò no exclou que l'executat pugui formular alegacions en la seua defensa durant el procés:
    - Quan el tribunal no s'acomoda a les normes de l'execució.
    - Quan el dret a prestació ja no subsisteix en la realitat.
- **La falta de vigència del principi d'igualtat**
  - El títol executiu haurà deixat les parts en una situació de desigualtat.
- **Principi dispositiu**
  - Només es despatxarà execució a petició de part (art. 549.1 LEC).
  - També la part ha de concretar la prestació de la qual demana execució i la persona a qui s'adreça l'execució.
- **Principis relatius als actes executius**
  - Una vegada sol·licitada i despatxada l'execució, aquesta ha de continuar per a la satisfacció de l'executant i la terminació de l'execució.
  - En alguns casos es requereix instància de part, en unes altres s'actua d'ofici.
- **Principis sobre la forma dels actes processals**
  - Escriptura, llevat d'alguns incidents declaratius.

# La tutela judicial executiva i el dret a aquesta

- Per a la iniciació de l'execució és suficient amb:
  - La demanda executiva
  - El compliment dels pressupostos processals
  - L'aportació del títol executiu
- Despatxada l'execució, s'acorden **mesures executives**
- **Títol executiu:** document representatiu d'un acte jurídic que imposa o constitueix un deure de prestació. A aquest document la llei li vincula l'efecte de permetre la vàlida realització de l'activitat executiva.
- **Característiques del títol executiu:**
  - Tipicitat.
  - Document.
  - Incorporació o representació d'un acte jurídic que imposa o constitueix un deure de prestació.
- **Mitjans o instruments executius**
  - Mitjans de subrogació (prescindeixen de la conducta de l'executat per al compliment de la prestació i substitueixen la seua activitat per la del tribunal).
  - Mitjans de coerció:
    - Coerció directa (llançament d'ocupants en immoble).
    - Coerció indirecta (multes coercitives; possible responsabilitat penal).
  - Determinació de l'equivalent pecuniari de prestació no dinerària.

# Els títols executius

- Títols executius judicials i arbitrals
  - Sentència de condemna ferma
  - Sentència de condemna no ferma
  - Auto amb un aplanament parcial
  - Auto de quantia màxima
  - Auto que aprova la transacció judicial
  - Auto o decret que aprova el que es convé en acte de conciliació
  - Decret del secretari judicial que aprova la taxació de costes
  - El laude arbitral
  - Acord de mediació elevat a escriptura pública
- Títols executius no judicials ni arbitrals
  - Només per a prestacions dineràries
  - P. ex. còpia d'escriptura pública expedida amb caràcter de còpia executiva
  - Pòlissa de contracte mercantil intervinguda per notari

# TEMA 30

## Procés d'execució

- Si el procés de declaració acaba en sentència de condemna, pot ocórrer:
  - Que es complisca voluntàriament per part del condemnat.
  - En el seu defecte, el demandant pot iniciar el procés d'execució.
    - Instrument processal que conté mitjans coactius adequats perquè es faça efectiva en la realitat la prestació imposada en el títol executiu.
- El procés d'execució ha d'iniciar-se partint sempre d'un títol executiu que pot ser:
  - Judicial, arbitral, acord de mediació.
  - De naturalesa distinta dels anteriors.

# Les parts en el procés d'execució

1. Parts en l'execució
  - Executant: la persona que sol·licita i obté el despatx de l'execució
  - Executat: la persona enfront de la qual l'execució és despatxada
  - Diferències amb el procés de declaració
2. Tercers en l'execució i mitjans de protecció
  - Mitjans generals de protecció
  - Mitjans específics de protecció
3. Capacitats (per a ser part, processal)
4. Postulació (art. 539.1 LEC)
  - Regla general: necessitat d'advocat i procurador.
  - Excepcions:
    - Resolucions judicials dictades en processos de menys de 2.000 euros.
    - Laudes arbitrals i acords de mediació de menys de 2.000 euros.
    - No excepció per a la resta de títols executius.

# La legitimació de les parts

1. Regla general sobre la legitimació:
  - Legitimació activa: qui figura en el títol executiu com a creditor.
  - Legitimació passiva: qui figura com a deutor.
2. Ampliació de la legitimació activa: art. 519 LEC.
3. Ampliació de la legitimació passiva:
  - Persones que responen personalment del deute per disposició legal (art. 544.1 LEC) o per fiançament.
  - Persones que són propietàries d'un bé que queda especialment subjecte a l'execució.
4. Reconeixement de la qualitat de legitimat a unes altres persones per successió de qui consta en el títol executiu:
  - Supòsits de transmissió *mortis causa* o *inter vivos* del dret i deure que consten en el títol executiu (art. 540.1 LEC).

## Tribunal competent

- Si és un títol executiu creat per un tribunal civil:
  - Resolucions judicials.
  - Resolucions del secretari que siguen títol executiu.
  - Resolucions judicials que aproven un acord.

Serà competent: “el Tribunal que va conèixer l’assumpte en primera instància o en el qual es va homologar o aprovar la transacció o l’acord” (art. 545.1 LEC).



# Tribunal competent

- Si se sol·licita l'execució d'un laude arbitral o d'un acord de mediació:

“El Jutjat de Primera Instància del lloc on s'haja dictat el laude o s'haja firmat l'acord de mediació” (art. 545.2 LEC).

- Si es tracta de títols executius diferents dels anteriors:
  - JPI del lloc que corresponga segons els arts. 50 i 51 LEC.
  - JPI del lloc del compliment de l'obligació.
  - JPI de qualsevol lloc en el qual estiguen els béns de l'executat.
  - Furs a elecció de l'executant.
  - No aplicació submissió expressa ni tàcita.

# Tractament processal competència

- Examen d'ofici per part del Tribunal de tots els criteris de competència.
- Competència territorial: no cap submissió, el control d'ofici s'efectua en el moment d'acordar el despatx de l'execució.
- L'executat pot oposar declinatòria en el termini de cinc dies des de la primera notificació del procés d'execució (art. 547 LEC).
- Es tramita com en el procés de declaració, però no suspèn l'execució (art. 565.1 LEC).

# DEMANDA EXECUTIVA

- Necessària instància de part perquè comence el procés d'execució (principi dispositiu).
- Possibilitat de demanda executiva simplificada (art. 549.2 LEC).
- Requisits de la demanda executiva (550 LEC):
  - Presentació del títol executiu
  - Determinació de l'executant
  - Determinació de l'executat
  - Petició d'una tutela executiva específica
    - Determinació de la prestació de la qual se sol·licita execució
    - Petició d'actes executius determinats
- Forma de la demanda: escrita
- Requisits de temps
  - Termini de caducitat en els títols judicials o arbitrals (5 anys)
  - Termini de gràcia per a títols judicials i arbitrals (20 dies)

## L'auto sobre el despatx de l'execució

Presentada la demanda, el tribunal despatxarà l'execució sempre que (art. 551 LEC):

- a) Concórreguen les pressuposicions i els requisits processals.
- b) El títol executiu no presente cap irregularitat formal.
- c) Els actes d'execució sol·licitats siguin d'acord amb la naturalesa i el contingut del títol.

# Allò que ha d'examinar el tribunal per a despatxar execució

- Pressuposicions i requisits processals
  1. La jurisdicció i competència en totes les seues classes
  2. La capacitat per a ser part, la capacitat processal, la legitimació i la postulació de l'executant
  3. La capacitat per a ser part i la legitimació passiva de l'executat
  4. La caducitat de l'acció executiva fundada en títols judicials, arbitrals i acords de mediació

## Allò que ha d'examinar el tribunal per a despatxar execució (II)

- La regularitat formal del títol executiu atenent l'apariència externa o formal del document.
- Atenent el contingut:
  - Que documenta un acte, negoci... d'aquells que la llei considera adequat per a ser contingut del títol.
  - Potestat del jutge d'apreciar d'ofici l'existència de clàusules abusives en el títol executiu (552.1 II, 561.1,3r LEC).
- Que es tracte d'un document que, d'acord amb la llei, porte aparellada execució.

## Allò que ha d'examinar el tribunal per a despatxar execució (III)

- Adequació al títol executiu dels actes executius sol·licitats.
- Aquesta adequació ha de ser qualitativa i quantitativa.
- La primera no es compleix quan es tracta d'una execució dinerària i els actes sol·licitats no són els que preveu la llei per a aquesta classe d'execució.
- La segona no es compleix quan es tracta d'execució dinerària i se sol·licita l'execució per una quantitat superior.

## No emissió del despatx de l'execució

- Per falta de jurisdicció i competència.
- Per falta d'uns altres pressupostos i requisits legalment exigits (capacitats, regularitat del títol executiu, adequació dels actes...):
  - Cap la possibilitat d'esmenar.
  - Si s'aprecia clàusula abusiva, les parts podran presentar al·legacions sobre aquesta qüestió.
  - La denegació de l'execució pot ser total o parcial.
- Recursos contra l'auto que no emet el despatx de l'execució (apel·lació del demandant, prèvia reposició facultativa, art. 552 LEC).



# Despatx de l'execució (art. 551)

## L'auto que conté l'ordre general d'execució determinarà

- Atribució condició d'executant i executat.
- Si l'execució es despatxa en forma mancomunada o solidària.
- La quantitat per la qual es despatxa l'execució (si és dinerària).
- Les precisions que resulte necessari realitzar respecte del contingut de l'execució, segons el que es dispose en el títol executiu.

## Primer decret del secretari judicial

1. Les mesures executives concretes que foren procedents, inclòs, de ser possible, l'embargament de béns.
2. Les mesures de localització i esbrinament dels béns de l'executat que procedisquen.
3. El contingut del requeriment de pagament que s'haja de fer al deutor, en els casos en què la llei així ho establisca.

## Notificació de l'auto i del decret (art. 553)

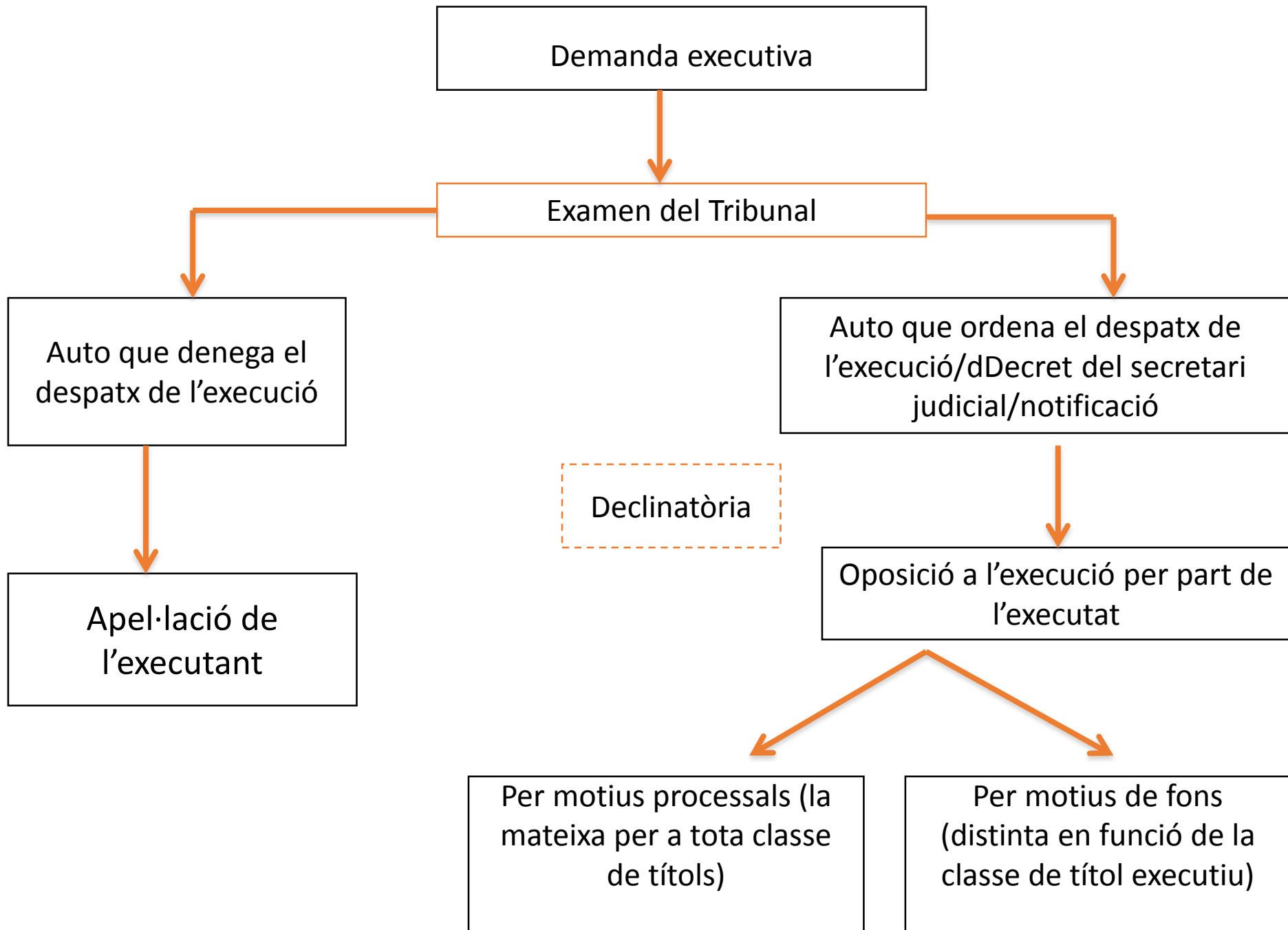
- Les dues resolucions, amb còpia de la demanda executiva, es notifiquen a l'executat perquè pugui personar-se en el procés d'execució.
- Es tracta de notificació, no d'emplaçament ni d'una citació.
- Si es tracta de títol executiu judicial, a través de procurador.
- En un altre cas, pel procediment per a citar o emplaçar en el procés de declaració.

## Impugnació de l'auto i del decret

- L'auto de despatx de l'execució no és recurrible:
  - Raó: l'executat podrà plantejar incident d'oposició.
- No obstant això, si denega parcialment l'execució:
  - L'executant pot recórrer en apel·lació.
- El decret dictat pel secretari judicial:
  - És recurrible mitjançant recurs directe de revisió davant del tribunal que haja dictat l'ordre general de execució.

# Oposició a l'execució

- L'executat pot oposar-se a l'execució:
  - Per defectes processals
  - Per motius de fons
- L'oposició a l'execució: incident vinculat al procés d'execució i que ha de ser resolt pel mateix tribunal competent per a l'execució.
- L'execució pot impugnar-se en un altre procés declaratiu no vinculat a l'execució.



## Oposició per defectes processals (559 LEC)

- Aquesta oposició és la mateixa per a tota classe de títols executius.
- La falta de competència del tribunal: ha d'impugnar-se mitjançant declinatòria. No suspèn l'execució.
- Oposició per uns altres defectes processals (allò que el tribunal hagué de comprovar per a despatxar l'execució).
- La caducitat de l'acció executiva fundada en títols judicials, arbitrals i acords de mediació és oposició per defectes processals.
- Procediment i efectes:
  - Per escrit, acompanyat dels documents rellevants (taxa).
  - La seua presentació no suspèn l'execució; possibilitat de consignar la quantitat que deu l'executat per a evitar l'embargament.
  - Es trasllada a l'executant.
  - Resolució del tribunal

# Oposició per motius de fons

- Permet qüestionar si subsisteix el deure de prestació que consta en el títol executiu atenent a l'estat de fets extraprocessal.
- Aquesta oposició és distinta en funció de la classe de títol executiu:
  - En els judicials: per la cosa jutjada.
  - En els no judicials: la qüestió està oberta.
- La llei delimita les causes en què pot fundar-se aquesta oposició i els mitjans de prova admissible (naturalesa sumària).

## Oposició per motius de fons en l'execució de títols executius judicials, arbitrals i acords de mediació

- L'executat podrà oposar:
  - El pagament o compliment d'allò en la sentència, laude o acord que haurà de justificar documentalment.
  - Els pactes i les transaccions que s'hagen acordat per a evitar l'execució, sempre que aquests pactes i transaccions consten en document públic.
- Aquesta oposició no suspèn el curs de l'execució (art. 556.2 LEC), però la consignació de la quantitat per la qual s'ha despatxat execució suspèn la pràctica de l'embargament.



# Oposició per motius de fons fundada en títol executiu no judicial ni arbitral

## **Pot fundar-se en aquestes causes (art. 557 LEC)**

1. Pagament que pugui acreditar documentalment.
2. Compensació de crèdit líquid que conste en el títol executiu.
3. Pluspetició o excés en la computació a metàl·lic de deutes en espècie (no hi ha limitació de mitjans de prova).
4. Prescripció i caducitat (sense limitació documental).
5. Quita, espera o pacte o promesa de no demanar (documental).
6. Transacció en document públic.
7. Clàusules abusives en el contracte incorporat en el títol executiu que foren determinants del despatx de execució o de l'assoliment de l'execució despatxada.

**Aquesta oposició suspèn el curs de l'execució, llevat quan es formula pluspetició (art. 558 LEC).**

## Procediment i resolució de l'oposició per motius de fons

- L'acte d'oposició es formula per escrit:
  - Poden acumular-se motius processals i de fons.
  - Poden acompanyar-se documents i proposició de prova.
- La contestació de l'executant en els motius de fons s'efectuarà quan s'hagen desestimat els motius processals o quan no es plantejaren.
- Pot celebrar-se vista.
- Resolució:
  - Es desestima l'oposició, condemna en costes a l'executat.
  - S'estima l'oposició, però implica només una negació parcial del deure de prestació. L'auto limitarà l'assoliment de l'objectiu de l'execució. No hi haurà condemna en costes.
  - S'estima l'oposició i implica la negació del dret contingut en el títol; es declara improcedent l'execució, s'alcen les mesures executives, condemna en costes a l'executant.
- L'auto que resol l'oposició es pronuncia sobre la subsistència del dret "als únics efectes de l'execució", és a dir, sense cosa jutjada.

# TEMA 31

# Execució de prestacions dineràries

- És adequada quan el títol executiu imposa un deure de pagament de diners de manera:
  - Directa
  - Indirecta
- Finalitat de l'execució dinerària
- Actuacions
  - Embargament executiu
  - Realització forçosa de béns embargats
    - Venta forçosa
    - Adjudicació del bé a l'executant
    - Administració del bé per l'executant
  - Pagament a l'executant
- Regulació
  1. Execució ordinària
  2. Execució hipotecària

## Requeriment de pagament i termini de gràcia

- Títol executiu no judicial ni arbitral:
  - És necessari el requeriment de pagament com a requisit previ a l'embargament
  - Justificació
  - Formes en què pot practicar-se:
    - Extrajudicial (per via notarial, deu dies abans de la presentació de la demanda executiva)
    - Judicialment (pel secretari judicial, després del despatx de l'execució)
  - Pagament efectuat a partir del requeriment: costes
- La resta de títols executius:
  - No necessiten un requeriment de pagament
  - Per a aquests títols es contempla el termini d'espera (20 dies des de la fermesa de la resolució judicial, arbitral, o des de la firma de l'escriptura pública on consta l'acord mediador) **art. 548 LEC.**

# Liquiditat del deute

- Regla general: el títol executiu ha de contenir una prestació determinada.
- Conceptes que no poden liquidar-se: les costes de l'execució i els interessos que es meriten durant aquesta.
- Excepcions: títols executius la prestació pecuniària dels quals s'ha de liquidar:

## **a) Formes de liquidació que consisteixen en operacions tècniques**

- Càlcul d'interessos ja meritats
- Càmput a diners de cosa o espècie
- Determinació del saldo per operacions en compte

## **b) Formes de liquidació que consisteixen en processos declaratius especials (arts. 712 a 720 LEC)**

- Determinar l'equivalent pecuniari d'una prestació no dinerària.
- Fixar els danys i perjudicis, o la quantitat deguda en concepte de fruits, rendes, utilitats, o el saldo resultant de la rendició de comptes d'una administració.
- Modalitats de procediments de liquidació.

# L'embargament de béns

- Concepte
- Objecte de l'embargament:
  - Són drets i no coses o objectes materials
    - Hi ha drets que no recauen sobre coses materials (drets immaterials)
    - Sobre una mateixa cosa poden recaure distints drets
  - Han de ser de contingut patrimonial (finalitat)
- Béns inembargables (art. 606 LEC)
- Preparació de l'embargament
  - Localització de béns
    - Designació de béns per part de l'executant
    - Deure de manifestació de béns per part de l'executat
    - Deure de col·laboració de tercers
  - Elecció de béns
    - Límit quantitatiu (suficiència dels béns)
    - Límits qualitatius (l'ordre de béns que cal embargar)
      - Per acord de les parts
      - Per designació del secretari judicial
      - D'acord amb l'ordre legal

## L'embargament o afecció de béns

- **Art. 587.1 LEC:** “L'embargament s'entendrà fet des que el decrete el secretari judicial o es ressenye la descripció d'un bé en l'acta de la diligència d'embargament, tot i que no s'hagen adoptat encara mesures de garantia o publicitat de la trava”.
- Aquest acte consta de:
  - Decret del secretari judicial que determina els béns embargats.
  - Ressenya de la descripció del bé en l'acta de diligència d'embargament.
- Pressuposició de l'eficàcia de l'embargament:
  - Que pertanga a l'executat en el moment de l'embargament.
- Situacions:
  - Que hi haja aparença de titularitat en favor de l'executat (possessió dels béns mobles; inscripcions registrals dels immobles).
  - Que no existisca aquesta aparença favorable (art. 593.2 LEC).
  - Terceria de domini.
- Efectes de l'embargament:
  - Continua l'activitat executiva respecte del bé embargat.
  - Sobre l'executat: no priva de poder de disposició sobre el bé embargat.
  - Sobre l'executant: dret de cobrar el que s'ha obtingut per la realització del bé embargat.



# La terceria de domini

- Tutela judicial constitutiva dirigida a l'extinció de l'embargament sobre un bé.
- Legitimació activa: tercerista (propietari o titular del dret embargat).
- Legitimació passiva: executant; l'executat només si designà el bé com a propi.
- Objecte d'aquest procés (l'alçament de l'embargament exclusivament).
- Tribunal competent: el que coneix el procés d'execució.
- Procediment adequat: judici verbal per la matèria amb especialitats.
- Demanda de terceria:
  - No és admissible abans que el bé siga embargat.
  - No és admissible després que s'haja adjudicat el bé.
- L'admissió de la demanda depén de l'aportació d'un principi de prova per escrit.
- L'admissió de la demanda suspén l'execució només respecte del bé embargat.
- Procedeix la millora de l'embargament.
- Falta de contestació a la demanda: tàcita admissió de fets.
- La resolució revesteix la forma d'auto que és apel·lable. No caben recursos extraordinaris.

# Garanties de l'embargament

- **FINALITAT D'AQUESTES:** protegir els efectes de l'embargament des que s'acorda el mateix fins que finalitza la realització forçosa dels béns i el pagament a l'executant.
- **Drets sobre béns immobles:**
  - Anotació preventiva d'embargament en el registre de la propietat a instància de l'executant.
- **Béns mobles:**
  - Dipòsit judicial.
- **Béns mobles que accedeixen a registres:**
  - Anotació preventiva al Registre de Béns mobles.
- **Quan l'embargament recau sobre una empresa o unes accions o participacions que representen la majoria del capital social, o quan s'embarguen els fruits i les rendes:**
  - Administració judicial.
- **Si s'ha embargat el dret a percebre quantitats de diners:**
  - El requeriment a la persona que ha de satisfer-los perquè els retenga a disposició del tribunal o els ingresse en el compte de dipòsits i consignacions del Tribunal.

# TEMA 32

# Realització forçosa dels béns embargats

- Concepte
- No necessària quan l'embargament recau sobre:
  - Diners en efectiu, saldos de comptes, divises convertibles, qualsevol altre bé el valor nominal del qual coincidisca amb el seu valor de mercat (art. 634.1 LEC).
- Classes de realització forçosa:
  - Alienació (venda) forçosa
  - Adjudicació forçosa
  - Administració forçosa

# Alienació forçosa

- Accions i unes altres formes de participacions socials
  - Si cotitzen en un mercat secundari oficial
  - Si no cotitzen en un mercat secundari oficial
- Uns altres béns i drets
  - Venda mitjançant conveni de les parts
  - Venda per persona o entitat especialitzada
  - Venda a subhasta pública judicial
    - Activitats preparatòries
    - Convocatòria i publicitat de la subhasta
    - Requisits per a prendre part en la subhasta
    - Desenvolupament i terminació de la subhasta
    - Aprovació de remat, pagament i adjudicació

## Terceria de millor dret

- Pot interposar-la el tercer titular d'un crèdit preferent al de l'executant d'acord amb els arts. 1921 i ss. CC i 32 ET.
- Temps d'interposició: fins al moment de pagament a l'executant.
- Si s'estima, es pagaria primer al tercer i després a l'executant.
- Requisits d'admissió de la demanda: principi de prova del crèdit del tercer (al títol executiu o a l'altre document).
- Procediment adequat: JUDICI VERBAL amb contestació escrita.
  - Demandant: tercerista
  - Demandat: l'executant i també l'executat quan el crèdit del tercer no conste en el títol executiu
- Efectes de l'admissió de la demanda: continua el procés d'execució fins a la realització forçosa del pagament a l'executant
- La sentència del procés de terciaria resoldrà
  - Sobre l'existència i exigibilitat del crèdit del tercerista quan no conste en el títol executiu.
  - Sobre la preferència del crèdit indicant l'ordre de satisfacció dels crèdits.